#ماڵئاوا گوڵی خەم

بەنۆشی جانی وەردەگرم پیاڵەی زەهری هەرنێشێ

بەدەردی دڵ بچم گەربێ لەجەوری تۆ دڵم بێشێ

مەحوی

هیمداد حوسێن

ماڵئاوا گوڵی خەم

هەولێرنامەی کتێب

چاپی چوارەم

هەواڵنامەی کتێب

ماڵئاوا گوڵی خەم

- بابەت : کورتە ڕۆمان
- نووسەر: هیمداد حوسێن
- دیزاینی بەرگ:
- چاپی چوارەم : ٢٠٢١
- تیراژ : (١٠٠٠) دانە

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکاندا ژمارە(   )ی
ساڵی ٢٠٢١ی دراوەتێ
مافی چاپکردنەوەی بۆ نووسەر پارێزراوە

یەك دوو وشە

کە لەساڵی ١٩٨٨دا ڕۆمانی (ماڵئاوا گوڵی خەم)م نووسیو دواتر لە١٩٨٩دا چاپ کرا، ئەو کات بۆ من دەسپێكو هەنگاوێکی سەرەتایی بوو، بۆ رۆمانی کوردییش ئەو ساڵانە، لەهەشتاکاندا، ئەو ژانرە ئەدەبییە برەوی هەبوو، رۆمان خوێنەری زیرەكو بەپشوو درێژی خۆی هەیە، ئەم ڕۆمانە چیرۆکی عەشقێکی بەئاکام نەگەیشتووی کۆمەڵی کوردەوارییە، کەبەدرێژایی تەمەنمان زۆر لەو بابەتانە دەبیستین، چیرۆکی ئەو شەیداو دێوانانەی کەبەحەزرەتو حەزو ئەڵهایەکەوە حەز دەکەن، منو تۆ و ئەوانی دی گوێیان لێبگرین، لەکۆمەڵێکی ڕۆژهەڵاتی زۆری وەکو دلێرو نەشمیلو.. دەبنە قوربانی حەزو ئارەزووی دەسەڵات و باوکسالاریو پێنەگەیشتن یەکتر، نەخوێندنەوەو بەهاری جوانی تەمەنیان لێدەکەن بەخەزان، چاوەڕێی رێکەوتێك دەکەن، کە جارێکی تر تەمەن بەیەکەوەیان کۆبکاتەوە. ئەوێ رۆژێ، کەئەو رۆمانە چاپ کرا، گەلێ کەس قسەیان لەبارەوە کرد، هەندێ بەئافەرینو هەندێ بەتوانجو تەشەرەوە، من رێز لەبۆچوونی هەموویان دەگرمو پێموایە ئەو بابەتانەی قسە زۆر هەڵدەگرن، بەمردوویی لەدایك نەبوون و سەرکەوتوویان پێوەیە دیارەو هەموویان ماڵیانئاوا.

دوای چاپ بوونی ئەو ڕۆمانە، زۆر کەس بەنامە یان بەپرسیار لێم دەپرسن، ئەرێ بەراست ئەم رووداوە راستەقینەیە؟ من هەمووجارێ وتوومە

ڕاستەقینەیە بەو واتایەی کە (ئەرستۆ) گوتەنی هونەر کۆپی واقیع نییە، بەڵکو دەشێ لەواقیعدا ڕووبدات. ڕاستەقینە نا بەو واتایەی من چیرۆکی ژیانی خۆم نووسیبێتەوە، بەڵێ بەشێکی پێوەندی بەحەزو ئەشقو تەمەنی منەوە هەیە، بەڵام بەشی زۆری بیرکردنەوەی ئەو خوێندکارانەیە، کە لەبەشی ناوخۆییو ڕۆژانەی کۆلیجو سەردەمی منداڵی خۆیان لەگەڕەکە میللییەکاندا بەسەر بردووە، ئەم ڕووداوانە تێکەڵ بەخەیاڵی فراوانی نووسەر کراوە و ئەم ڕۆمانەی بەردەستتی لێ دەرچووە.

٢٠٠٤/٦/٢٥

هەواڵنامەی کتێب

-١-

تازە بارانە کە لێی کردبۆوە، لـە ژێـر چـەتری پاسـەکەدا وەسـتابووم و چاوەڕوانی پاسم دەکرد، مامۆستا کەریم، بە ساقۆیەکی ڕەشـی ئەسـتوور و ملپێچ و چەترێکەوە خۆی گەیاندە ژێر چەتری پاسەکە و هەرکە چاوی بەمن کەوت یەکسەر بە هـەواڵ پرسـینەوە یـەکترمان ماچـکرد. نـەوەکو لـە بـیری بچێتەوە هەر خۆی یەکسەر ڕووی تێکردم و وتی:

– دەزانی لەکوێ بووم؟

– نەوەڵڵا!

– لە ماڵی مامۆستا دلێر بووم، نەتزانیوە بەربووە؟!

–چی؟!!

– مامۆستا دلێر بەربووە!؟

– بەڕاستی هەواڵێکی خۆشـت پێڕاگەیانـدم، ئـەمڕۆ هـیچ، بـەڵام بـەیانی دەبێ بچم بۆ لای.

بـەم هەواڵـە گشـت شـادەمارو دەزوولـە خوێنینـەکانم لـەجیاتی خـوێن شادییان پێدا هاتۆچۆی دەکردو هەستم بە حەسانەوەیەکی دەروونیی کرد.

(مامۆستا دلێر، هاوەڵێکی خۆشەویستی سەرجەم منالّی‌و مێرد منالّیم بوو، لەگەڕەکێکا گەورەبووین وقۆناغەکانی خوێندنی سەرەتایی‌و ناوەندیمان بەیەکەوە بڕی، باوك‌و دایکێکی زۆر باشی هەبوو،چەند جارێك شەوان لەماڵی ئەوان دەمامەوەو نەیان دەهێشت بچمەوە، ئەگەرچی هەر سێ چوار ماڵمان نێوان بوو، بەڵام چونکە دلێر تاقانە بوو، حەزیان دەکرد هاوەڵێکی هەبێ‌و بەتەنیا عادز نەبێ. ئەگەرچی زۆر هەژار بوون، لەگەڵ ئەوەشەوە دڵ‌و دەروونێکی گەورەیان هەبوو و قڕەوگاڵەیان بەسەر کەسەوە نەبوو و خەڵکیان بەسەر دەکردەوە.

مەلا بایزی باوکی بەمەلا بایزی پینەدۆز بەناوبانگ بوو، ئەگەرچی نازناوی مەلای بەسەردا بڕابوو، بەڵام وەنەبێ مەلای مزگەوت‌و شتی وابێ، هەر ئەوەبووکابرایەکی بەدین‌و دەرارەت بوو خەڵکی ئەو ناوەیان لێنابوو،ئەگینا دوکانێکی بچکۆلانەی لە بازاڕ هەبوو و خەریکی پینەدۆزی بوو. ئێواران بەرەبەری ڕۆژئاوا لەبەر دەرگا لەگەڵ باوکم و دایکم دادەنیشتن و قسەی خۆشیان دەکرد" بەتایبەتی قەت لەبیرم ناچێتەوە زۆر جار باوکم بەمەلا بایزی دەوت:

– کوڕە بایز ئەتو ئەو بێجامەیە یان بستێکی دیکەی تێکەوە یان بستێکی دیکەی لێکەوە.

مام بایز بێجامەیەکی شەعادەی بەناو سپی لەپێ بوو،بەڵام هەر بەناو سپی بوو، ئەگینا لەبەر چڵك‌و کۆنی زەرد ببوو، سەرباری ئەوەش وای هەوەس پێدەهات بێجامەکەی یان واچاکترە بڵێم دەرپێیەکەی هەر هەتا سەرچۆکی بێ‌و درێژتر نەبێ. . هەر دوای ڕۆژئاوا بوونیش بەماوەیەکی کەم،

هەواڵنامەی کتێب

زۆر جاری واهەبوو تەواو نانمان لەقوڕگی ئاوا نەببوو، دەنگی منداڵە ورتکە لەکۆڵان بەرزدەبۆوەو بەیەك دەنگ هاواریان دەکرد:

هەستن هەستن لەخەوێ

وەرنە گــــەمانی شەوێ

ئەو ڕۆژگارە، ڕۆژگاری منداڵی چەندە پاکو بێ گەرد بوو، چەندە ڕەنگو ڕووی گۆڕاوە، شەو تادرەنگ قاوقاوانێو پشتەڕەقە و چاوشارکێمان دەکرد. ئەوکاتــەیش دلێــر هــەر پووخــەو دەڵــەو ڕەنــگ زەرد بــوو، بــەڵام لەگــەڵ ئەوەشەوە لە قوتابخانە هەر بەیەکەم دەردەچوو، مامۆستاکان زۆر خۆشیان دەویسـت. پـێش دوازدە سـاڵ لەمەوبـەر بـەتاوانی کوشـتنی زەلامێـك، وەك خەڵکی دەڵێن، خرایە زیندانەوە،خەڵکی شتی سەیر دەربارەی ئـەو گرتنـەی دەگێڕنەوە:

هەنــدێك دەڵــێن: شــەوێ درەنــگ گەڕاوەتــەوەو لــە ڕێگــا دوو زەلام دەسـتدرێژیان لێکـردووەو ئـەویش دەسـتی هـەڵێناوەو یـەکێکیانی برینـدار کردووەو ئەوەی تریشیان ڕایکردووەو هەر ئـەو زەلامـەی، کـە ئـەو برینـداری کردووە، پاش ماوەیەك برینەکەی لێی پیس کـردووەو مـردووە، بـەڵام ئەمـە ڕەنگــە زۆر دوور بــێ لەڕاستییەوە،مامۆســتا دلێــری لــەڕو لاواز تــۆ بڵێــی دەرەقەتی دوو زەلامان هاتبێو یـەکێکیان هـەڵاتبێو ئـەوەی دیکەیشـیانی بریندار کردبێ، باوەڕ ناکەم، بۆچی چیبووە؟

هەندێك دەڵێن: کچە قوتابیـەکی خـۆی خـۆش ویسـتووە، ڕۆژێکیـان کـە لەماڵی کچەکە بووەو دەرسی تایبەتی پێ وتووە، دووکەسـی نـەناس بـاوکی

کچەیان کوشتووە، دادگا کوشتنەکەی خستۆتە ئەستۆی ئەو و بەبێ تاوانییەو ئەو ماوەیە گیراوە، لە هەندێکی دیکەشم بیستووە: هیچ لەمانە نییە و بەڵکو مەسەلە نامووسە لەسەر مەسەلەی ژنانە. . ئیتر نازانم شتی زۆر دەوترێت،بەڵام ئەمانە هەمووی قسەی خەڵکە، هەریەکەو بە نزمەکیش، تا خۆم نەچم بۆ لای وبۆم باس نەکا، باوەڕ بە قسەی کەس ناکەم. .).

ئاسمان یەك پارچە هەوری ڕەش بوو، ئەگەر چی بارانەکە لێی کردبۆوە،بەڵام دڵۆپە هەر دەیپڕوشاند، کزەبایەکی ساردیشی دەهات، هاتوچۆ کەران کەم بەرچاو دەکەوتن، هەرقەمەرەو ئۆتۆمۆبێلی خواپێداوەکان نەبێ جامەکانیان داخرابوو و بەتیژی بەجادەکەدا ڕەتدەبوون، ئەگەر جارجار کەسێکیشت ببینایە ئەوە خۆی گرمۆڵە کردبۆوەو دەستەکانی خستبووە ناو بەرکەکانیەوەو بەتالووکە دەڕۆیشت. لەو کاتەدا پاسەکە دەرکەوت و لەگەڵ مامۆستا کەریم سەرکەوتین. . .

هەواڵنامەی کتێب

-٢-

ڕۆژی دواتر پێش ڕۆژئاوا چوومە ماڵی دلێرە فەندی، نزیکەی دوازدە ساڵ دەبوو ئێمە ماڵمان لەوێ باری کردبوو و لە دراوسێیەتی ماڵی مامۆستا دلێر نەمابووین. چوومەوە بۆ ئەوگەڕەکو کۆڵانەی تیا لـەدایك ببـبوم ومنـاڵیم تیـا بەسەر بردبوو، ڕۆژێکـی نـاخۆش بـوو، بـارانێکی سەربەقەپووچـکە دەبـاری، ماڵی دلێرەفەندی چ بوو، خانوویـەکی قـوڕی خـراپ، لـەکۆڵانێکی پیس،یـەك دووجار خەریك بوو لەسەر ئەو قوڕ و چڵپاوە هەڵبخلیسـکێم هـەتا گەیشـتمە بەردەرگا، کەلەحەوشەکەیش چـوومە ژوورەوە، لەبـەر بـاران کـەس نـەبوو، کەدەرگای ژوورەوەم کردەوە دلێرە فەندی هەڵسایەوەو بەگەرمیـیـەوە لـە باوەشی گرتمو یەکدیمان ماچ کرد، پیرێژنێك کە هـەر هێنـدەی چـنگێکی لـێ مـابۆوە، لـەقوژبنێکی ژوورەکـە تەسـبیحێکی درێـژی لەدەسـتەوە گرتبـووو خۆی گرمۆڵە کردبۆوەو جاجمێکی بەسـەر شـانی خـۆی دادابـوو ولەسـەرمان هەڵدەلـەرزی، ئەگەرچـی زۆر پـیر ببـوو وەلـێ بـیری منـداڵی تیـژە یەکسـەر ناسـیمەوە، پلکـە ئامینـەی دایکـی بـوو و لێـی چـوومە پێشـەوەو خـۆم نووشتاندەوە وپێم وت:

- پلکە ئامینە چۆنی؟!

بەدەنگێکی لەرزۆکەوە وتی:

- باشم بابەکەم. .

دەستی زەمانەو خەفەتی ڕۆژگار چۆن ئەو ئافرەتە دڵپاکەی پیر کردووە، پێش دەساڵ لەمەوبەر چەند ڕوو خۆش و قۆشمەچی بوو، لەگەڵ مەلا بایزی باوکی دلێر شتی واخۆشیان دەگێرایەوە، قرەوگاڵەیشیان هەر سەیر وعەنتیکە بوو، جارەکی لەوێ دانیشتبووم، مەلا بایز، دەیووتە پلکە ئامینە:

- ئێ باشە من هاتبوومە دووت، ژن نەما بوو، ئەتۆ نەبیت؟

بەڵام ئەوەندە بەپاکییەوە دەیووت هەستت بەدەروون پاکییەکەی دەکرد. پوورە ئامینەیش وەڵامی دەدایەوە:

- ئێ پیاوەکە دەیەکێکی ترت بێنابووایە. مکینە ناگۆترێ هێندەت پارە بەمن دابێ.

- وەڵڵا بابم بەڕەحمەت بێ، چواردە مەڕی بۆ فرۆشتی هەنووکە ئەوزەمانە بووایە باوەشە دینارەکی دەکرد.

خۆیشی لەڕاستیدا مەلا بایز پێی عەیب بوو، بەڵان پوورە ئامینە هەر لەبۆ خۆشی لەبۆ دایکمی دەگێڕایەوەو دەیوت:

((- ماڵی بایزی داروسێمان بوون، بایز شوان بوو، ئەو وەختی سی ساڵ هەر بەغار دەبوو، قەیرە کیژەکی دی هەبوو، تەواوەك لەئێمە دوور بوو ماڵیان لەوسەری گوندی بوو و ناوی (مامز) بوو، ئەو جامامز، نە بکەی

نەبخۆی هەر دایبنێ تەماشای چاوی رەش و گوێی بەگوارەی بکەی، بایز دڵی مامزی دەحوباند، من هەینێ هەر دوازە سێزدە ساڵان دەبووم، هەمووجارێ بایز منی دەنارد بچم بەمامزی بڵێم بێتە کادینەکەی ماڵی خۆیان، ئەرێ بەخوای وادەزانم هەوکە بوو،، ئای پیرە دنیایێ، وەڵلا دوایێ ڕۆژەکێ ئەو سەیدە نازدارەی دەبینی هەموو جارێ دێ سەردانمان دەکات، لەسەر دەستی وی منیان دا بایزی، بابم گەلە گۆتی جارێ منداڵە، بەکەڵك نەهات، حەفت شەوو حەفت ڕۆژان دەهۆڵ و زوڕنا لێ درا، دایکی ئەو بایزەی هەروەهای کردێ لەباوەشێی کردم ومنی لەسەر هەسپی هێنا خوارێ و گوتی: ئەی بابە لەبەر کیژە عازەب و بوو کەجوانێ من)).

مامۆستا دلێر بەدایکی وت:

– دایە ئەوە کاك (فەرهاد)ی کوڕی پلکە مێرەمێیە.

دوای ساتێك:

– کوڕە وەرە ماچێکم بدێ، وەرە. .

دلێر ئەو دە ساڵەی بەندیخانە ڕەنگ و ڕووی گۆڕی بوو و چاوەکانی قووڵ ببوون، قژیشی بۆز ببوو، بە قۆڵ و باسکە لاوازەکەیەوە زۆباکەی ڕاکێشایە بەردەمم و دەستمان بە قسە کردو پاشان لێم پرسی:

– دەزانی تا ئێستاکەیش بەتەواوی نازانم لەسەر چی گیرا بووی، نازانم خەڵکی شتی زۆریان بۆ هەڵبەستاوی؟!

چاوەکانی تۆزێ زەق کردەوەو برۆکانی بۆ سەرەوەو زەردەخەنەیەکی تاڵ بەسەر لێوو کۆڵمیەوە دەرکەوت، ددانە نیوە ڕەش بووەکانی بەجگەرە

هەواڵنامەی کتێب

دەرکەوت، ئەو زەردەخەیە زۆر مانای دەبەخشی، ڕەنگە گاڵتەی لە پرسیارەکەم هاتبێ، یان هەر شتێکی دی لەو بابەتە، بەڵام من زوو تێهەڵچوومەوەو پێم وت:

– نا ئاخر تۆ گاڵتەت لێ نەیەت، مەسەلە ئەوەنییە هیچی لێ نەزانم، دەزانم زەلامێکت کوشتووە وەکو خەڵکی دەڵێن، لەوکاتەدا پێکەنیم و وتم، ئۆبال بەملی خەڵکی ،بەڵام حەزم کرد بۆ ڕاستی قسەکە لەخۆت بپرسم وچۆن و لەسەرچی؟! ئەمجارە زەردەخەنەکەی گۆڕا بەپێکەنین و دەستێکی لەسەر شانم داناو وتی:

– ((لەبێ خەبەران کەشکەك سەڵەوات))، لەبیرتە دوازدە ساڵ بەر لە ئەمڕۆ، ئێوارەکیان بەپیاسە دەهاتینەوە بۆ ماڵەوەو ئەو کاتە دراوسێ بووین، بەو کەندەی (سەیداوە)یدا دەچوینەوەودۆمەکان لەوبەری بوون،تۆ پێت وتم:

((– ئەگەر بۆم بکرێ ڕۆژێك دەربارەی ئەو دۆمانە شتێك دەنووسم، من گاڵتەم پێهات و پێم وتی:

((– جا بۆ دەربارەی سێتاقان نانووسی ؟)) نازانم لەماوەی ئەو دە ساڵەی من گیرا بووم چیت نووسی یان نا؟ بەڵام تۆ وەرە بەسەرهاتی من بنووسەوە،رەنگە بەنووسینەوەی تاڕاددەیەك غەم و خەفەتی دەروونی منیش کەمبکەیتەوە، باوەڕبکە ئەگەر من وەك تۆ ئەو بەهرەیەم هەبووایەو ئەوتوانایەم هەبووایە یان شاعیر بوومایە، ئێستا هەموو دنیام دەکرد بەشیعرو بەشی هەشت نۆ دیوانم پێ بوو. یەکسەر قسەکەیم پێ بڕی و بە

زەردەخەنەیەك وتم:

–چی؟! جا هەر ئەوەمان مابوو.. داستانی پیاو کوژێك بنووسمەوە!!.

ددانەکانی خستنە سەریەكو لەسەرخۆ بەسەرلەقاندنەوەو دەنگێکی نەوی وتی:

– وانییە.. وانییە.

– باشە بەهەرحاڵ" گاڵتە دەکەم، حەز دەکەم بەدرێژی بۆم باسبکەیت گەر بۆ نووسینەوەیش نەبێ خۆم حەز دەکەم بیزانم.

لەوکاتە سەیرێکی کاتژمێرەکەم کرد سەعات (٦)ی ئێوارە بوو، دنیا تەواو تاریك داهاتبوو، لەبەر ئەوەی ئاسمانیش هەور بوو، بەپەلە هەڵسام و وتم:

– ئەوە زۆر دەرنگیشە، من ئاگام لێ برا.

– زۆر داوایان کرد ئەوشەوە بمێنمەوە، بەڵام من داوای لێ بووردنم کردو بە مامۆستا دلێرم وت:

– پێنجشەممەی داهاتوو دێمەوە و شەویش دەمێنمەوە بە سەر هاتەکەیشم بۆ بگێڕەوە، بەڵام ئەمشەو ماڵەوە نازانن هاتوومەتە ئێرە نەوەکو تەنگاو بن، هەرلەوێ خواحافیزم لێکردنو گەڕامەوە.

هەوالنامەی کتێب

هەواڵنامەی کتێب

-٣-

پێنج شەممەی داهاتوو، سەعات چوار چوومەوە بۆ ماڵی مامۆستا دلێر، لە دەرگام دا، ئەو وەك بڵێی پێش ئەوەی من بچم پێشبینی ئەوەی کرد بوو من لەوکاتەدا دەردەکەوم، یەکسەر بەپەلە هات دەرگاکەی کردەوەو بەفەرموو فەرموو بەرەو ژوور بووینەوەو دوای هەواڵپرسین لەگەڵ پلکە ئامینەی دایکی، کە هەردووچاوی کوێر ببوون، لەگەڵ مامۆستا دلێرچووینە ژوورەکەی تریانەوە، لەناوەڕاستی ژوورەکە بتڵێك وێسکی دانابوو و دووقاپ هەنار وسێ چوار پرتەقاڵ وپاکەتێکی بەغدا، لەسەر لایەکی دیواری ژوورەکەیش وێنەیەکی باوکی لە جام گرتبوو و لە ژێریەوە نووسرابوو (خوا لێ خۆشبوو مەلا یایز مەلا سمایل)، لە دوو لای دیوارەکانی دییەوە دوو دەلاقەی بچووك هەبوون، یەکێکیان حەفت هەشت کتێبی پەڕپووت وتۆز لێ نیشتووی تیابوو، دەلاقەکەی دیان باولێکی گچکەی تێدا بوو. بنمیچی ژوورەکەش بەکاریتەی زل و ڕزیو و شەقرەو حەسیری ڕەش داگەڕاو داپۆشرابوو، لەنەعبەینی شەقرەکانیشدا جاڵجاڵۆکە تەونی لێکردبوو، دەتوت ئەشکەوتی عەڕڕایە، پەنجەرەی ژوورەکەیش کەلەسەر شێوەی میحرابی

مزگەوت بوو بە نایلۆن داپۆشرابوو، نایلۆنەکە هەر بەناو سپی بوو، وا بە تۆز و خۆڵ تەنرا بوو ڕەنگەکەی لەسپییەوە ببو بە زەرد و ڕەنگی مردووی لێ نیشت بوو، دوو لبادی درێژی گوڵ زەرد و سوور لە ژوورەکە ڕاخرا بوو، دانیشتین. بەخێرهاتنی لێکردم، دەستێکی بۆ پاکەتەکەی برد و جگەرەیەکی پێشکەش کردم و یەکێکیشی دووسێ جار قونکی جگەرەکەی بە نووکی پەنجەی گەورەی دەستەچەپییەوە دادا و خستیە نێوان هەر دوو لێوییەوە، منیش دەستم لە بەرکم ڕاکرد و شقارتەکەم دەرهێناو دەنکێ شقارتەم داگیرساند بە بەرزکردنەوەی دەست سوپاسی کردم، ئینجا پاڵێکی بە بالیفەکەی پشتییەوەدا و وتی:

– یاخوا بەخێربێی. . .

– سوپاست دەکەم. . .

ماوەیەك باسی سارد و سەرمای زستانمان کردو باری قوتابخانە و باری سیاسی وڵات و تەنانەت کێشەی هاتوچۆکردن و زۆرشتی دی. . سەیرێکی سەعاتەکەی کرد و وتی:

– سەعات وا خەریکە دەبێ بە پێنج وابزانم دەست بە خواردنەوەکەمان بکەین. . .

ئەمەی وتو دەستی بۆ بوتڵە وێسکییەکەی بەردەمی برد، بەڵام من یەکسەر هاتمە قسە وتم:

– سوپاست دەکەم من ناخۆمەوە. .

بەسەر سوڕمانەوە سەیرێکی کردم و تی:

–چی؟! ئەوە بە راستتە یان گاڵتە دەکەی؟!..

– نەوەڵڵا، بەڕاستمە.

شانێکی بەرز کرەوەو وتی:

– دەمن ئەم ئێوارەیە لەبەرخاتری تۆ وێسکیم کڕی،ئەگینا من خۆم هەر عەرەق دەخۆمەوە، بەڵام پێم سەیرە تۆ چۆن ناخۆیتەوە؟! هەر بەم بۆنەیەشەوە تۆ نووسەریشیو نووسەرەکان هەموویان دەخۆنەوە..

– نا وانیيە، هەموویان وانین،دوایيش بەپێچەوانەوە من سەیرم لێهات، کە هاتمە ژوورەوە ئەم بوتڵ و مەزەو ئەم شتانەم بینی،جاران تۆ نەتدەخواردەوە،ئێ بەڕەحمەت بێ باوکیشت هەر مەلا بوو.

بە زەردەخەنەیەکەوەو سەر لەقاندنێکەوە، کە دیاربوو مەلی بیری بۆ رابردوویەکی دوور هەڵدەفڕی : وتی:

– ڕاست دەکەی، جاران نەمدەخواردەوە، بەڵام ئەو بەغدایە چی فێری پیاو ناکات! ئەم خواردنەوەیەشت بۆ باس دەکەم.

ئەگەرچی من ئەوەندە حەزم لەگێڕانەوەی ئەو بابەتەنەبوو بەقەد ئەوەی حەزم دەکرد بزانم تاوانەکەی چۆن بووەو چۆن تووش بووە، لەگەڵ ئەوەشەوە دڵم نەشکاند و وتم:

– **بەڵێ:**

لەسەر لبادەکە زیاتر جێگەکەی خۆش کردو بالیفەکەی خستە

بەرپشتیەوەو لاقی ڕاکێشاو هەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا و چاوی بڕیە کاریتەو شەقرە ڕزیوەکان وتی:

((– ئەم عەرەق خواردنەوەیەم پێوەندی بە یەکەم و دووا خۆشەویستیمەوە هەیە. . هەر کە لە کۆلیجی ئەدەبیات– بەشی دەروونناسی)) وەرگیرام، لەشارێکی گەورەی وەك بەغدا، کە تا ئەو کاتە نەمدی بوو، جا کوێم دی بوو، لەماڵەوە بۆ قوتابخانەو لەوێوەوە بۆ ماڵەوەو دوایی بۆ بازاڕ، من تائەو کاتە هەر شەڕواڵم لەپێ دەکرد، کە لە کۆلیج وەرگیرام خەمی هیچم نەبوو، خەمی ئەوەم بوو، من چۆن پانتۆڵ لەپێ بکەمو چۆن لەڕووم دێ بە کۆڵاندا بێمەوە ماڵ، هەروایش بوو، ناهەقم نەبوو، یەکەم سەفەر کە گەڕامەوە، گوێم لێبوو لەدواوە پەلاریان لێدەدام و دەیانوت:

– دلێری مەلای بوویتە شارستان..

– وەڵڵا بابە بوویتە ئەفەندیەك ،کەس نایناستەوە.

– بابی خۆی نەدیتییە.

بەڵێ بەغدا، منی خستە دنیایەکی ترەوە، ئەو شارەی منی فێری زۆر شت کرد، ئەوشارەی، کە من تیایدا هەستم بە خۆشەویستی کرد، هەستم بە غوربەت کرد، نازانم ئیتر ڕەنگە تابمێنم قەرزار باری بم.

لەوکاتە پێکێکی دروست کردو وتی:

– بەسەلامەتیت.

– نۆش. .

جگەرەیەکی تریشی داگیرساندو وپاڵ کەوتەوە:

((– بەڵێ ، منێکی ئەوکاتەی بیست ساڵان و ئارەزووخەفەکراو، زۆر شەرمن بووم، بەڵام لەماوەیەکی کەم بەهۆی ئەوسێ قوتابییەی لە ژووری بەشی ناوخۆیی لەگەڵما بوون، تارادەیەك شەرمم شکابوو و لەگەڵ ئەوان بەناو بەغدا دا دەسووڕاینەوە، بەڵام ئەوکەسەی بەتەواوی شەرمی شکاندمو ئەو کەسەی فێری خۆشەویستیو یەکەم ماچی کردم، ئەو کەسەی کۆڕنیش وباخچەی زەوراو ئەبو نەواس و زۆر جێی دی پێ نیشان دام، (نەشمیل) بوو. نەشمیل کچێکی خەڵقی لای سلێمانی بوو، باڵا بەرزو چاو کاڵ و قژ ڕەش، لە پۆلی یەکەم لەگەڵ خۆمان بوو،چۆن (نەشیمل)م ناسی؟

نازانم بۆچیو لەبەرچی بوو، زۆربەی کات نەشمیل لە سووچێکەوە دەوەستاو دالغەی لێدەدا، زۆربەی کوڕانی پۆلەکەمان بەدەست جوانییەکەیەوە دەیانناڵاندو گرفتاری عەشقی ئەوبوونو مەراییان بۆ دەکردو دەور و خولیاندەدا، خواخوایان بوو نەشمیل ئیشێکی پێیان بکەوی یان پرسیارێکیان لێ بکاتو بە ڕووخۆشی و زەردەخەنەوە بەیانی باشێکی گەرمو گوڕیان لەگەڵ بکات. ئەگەرچی بەجلو بەرگ زۆر وانەبوو وپێوە دیار نەبوو، کە کچی کابرایەکی دەوڵەمەندەو هەر رۆژەی بە جۆرێك خۆی نەدەگۆڕی و زۆربەی کات هەر چاکێتە نیللییەکەو تەنوورەیەکی رەساسی هێڵداری لەبەردەکردو قردێڵەیەکی رەنگ سووری لە دواوە لە قژی دەداو جانتایەك نە زۆر گەورە و نە زۆر گچکەی زەنگیانەداری بەدەستەوە بوو یان بەملییەوە دەکرد، بەڵام یەکێ لە برادەرانی سلێمانی بۆی باس کردبووین،

کە کچـی کابرایـەکی دەوڵەمەنـدی سـلێمانییە. بێگومـان مـن بشـمزانیایەو نەشمزانیایە هیچی لـە مەسـەلەکە نـەدەگۆڕی، چـونکە هـەرگیز بـە چاوی خۆشەویسـتی‌یەوە سـەیرم نـەدەکرد، ئەمـە سـەرباری ئـەوەی کەدەمـەی کوڕەکـان وامـەرایی بـۆ دەکـەن، نـەك هـەر کوڕەکـان بـەڵکو ڕقـم لـەویش دەبووەوەو ئەوەندە خۆم تێنەدەگەیاندو مەگەر ڕووبەڕووی ببامایەوە ئینجا بـەیانی بـاش یـان ئێوارەباشـم لـیٚ بکردایـە و زۆربـەی کـاتیش هـەوڵم دەدا تووشـــی ڕێکـــەوتی وانـــەبم. دوای ماوەیـــەك خۆمـــان ئامـــادە کـــرد بـــۆ تاقیکردنـــەوەی یەکـــەم ،هـــەر لـــەدوای تاقیکردنـــەوەی یەکـــەم زۆربـــەی قوتابییەکان زیرەکی منیان بۆ دەرکەوت، بەتایبەتی لەتاقیکردنەوەکـەدا مـن بەپلەی یەکەم دەرچوو بووم و مامۆستاکانی ژوورەوەش ستایشێکی چاکیان کردم، بەرەبەرە مامۆستاکان خۆشیان دەویستم، زۆر خۆم مانـدوو دەکـردو دەشـبوایە خـۆم مانـدوو بکـەم، ئـەی چـۆن؟ مـن لەشـارێکی تـرەوە بـەو هەژارییـەوە هـاتبوومو دەمخوێنـد و بـاوکم بـە پینەدۆزییـەوە پـارەی خـڕ دەکردەوە وبۆی دەناردم وهەموو هیواو ئاواتێکیان من بوو. تاکە کەسێك لـە موحازەرەکـە بەبـەردەوامی لەگـەڵ مامۆسـتاکان گفتوگـۆی بـوو مـن بـووم، ڕەنگە ئەمە هۆیەك بووبیٚ بۆئەوەی سەرنجی زۆربەی کچانی پۆلەکـەمان بـۆ لای خۆم ڕابکێشم، هەرچەندە ناشکریٚ هەموویان، چونکە هـی وایـان تیـابوو زیرەکی‌و میرەکی بەلایـەوە گـرنگ نـەبووو هـەموو ئـاواتێکی ئـەوەبوو چـۆن سەرنجی کوڕێکی دەوڵەمەند بۆ لای خـۆی ڕابکێشـیٚ یـان هەرشـتێکی تـری لەو بابەتە. هـەروەها سـەرباری زیرەکیەکەشـم حـەز دەکـەم ئەوەشـت پـیٚ بڵـێم، نەفسـیەتی مـن وابـوو، زۆر ڕووم نـەدەدا کچـەکان و لەگـەڵیان

نەدەوەستام، نەك لەبەر شتێك،لەبەر فیزو خۆ بەزل زانین‌و غـیرەو شـتـی وا، هـەرگیز ،بـەڵكو تـەنها لەبـەر ئـەوەی زۆر شـەرمم دەكـرد، زمـانم تەتەڵـەی دەكردو حەزم نەدەكرد هەڵەیەك بكەم تەریق ببمەوە، نەك هەر لەگەڵ كچانی زانكۆكـەمان هـەتا كـە بەسـەفەریش دەهاتمـەوە هـەولێرێ كچـانی كـۆڵان و دراوسێكانمان پێیـان دەوتم (بـەخێر بێیتـەوە)، سـەیرم نـەدەكردن‌و سـەرم هەڵنەدەبڕی‌و سوپاسم دەكردن، ئەمانەی بۆم باس كردی ئەمە واناگەیەنێ، كە من لەقوتابیەكانی پۆلەكەمان دوورە پـەرێز بـووم، نـەخێر، بەشـێوەیەكی گشـتی سـڵاوم لـە هـەموویان دەكـردو سـوحبەت و گاڵتەیشـمان هـەبوو، رۆژێكیان لەژوورەوە مامۆستایەكمان وتی:

– بـۆ هەفتـەی داهـاتوو هـەردوو قوتـابی و راپۆرتێـك دەربـارەی (ماسۆشیزم‌و سادیزم لای فرۆید) بنووسن.

دوای تەواو بوونی موحازەرەكە (نەشمیل) بەرەو ڕووم هات، بەگرژییەوە و وتی:

– كاك دلێر ماوەت هەیە پیاسەیەك بكەین

–فەرموو.

لە باخچەكە پیاسەكمان كرد، وتی:

– كـاك دلێـر حـەز دەكـەم ئـەوەت پـێ بڵـێم، لـەنێو قوتابییـەكانی پۆلەكەماندا رەوشتی تۆم بەدڵەو دەزانم زیرەكیشی لەبەر ئـەوە پـێم خۆشـە ئەگەر بەهاوڕێیەكی خۆتم بزانی‌و ئەو راپۆرتەیش بەیەكەوە بنووسین.

– قەیدی چییە.

هەواڵنامەی کتێب

– من زۆر شارەزای ئەو کتێبانەیش نیم، کە لەو بابەتە نووسراون، رەنگە تۆ زیاتر شارەزا بیت، بۆیە حەزدەکەم بەیەکەوە بچین بۆ کتێبخانەو لە جێگایەك دابنیشین.

ئەو راپۆرتە وایکرد چەندرۆژێك زۆر بەیەکەوە بین، کەشتێکم بۆ باس دەکرد، زۆر سەیرم نەدەکرد، ئەویش جار جار خیزی قوورگی قووت دەدایەوەو زۆر بەهێمنیو ناسکییەوە دەیوت:

– بەڵێ.

جاری واش هەبوو، زەردەخەنەکەتەواو بەڕووییەوە دەردەکەوت دەیوت:

– تۆ سەیری من بکە، سەیری کوێ دەکەی!

کە سەرم هەڵدەبڕی، چاوی دەبڕیە ناو چاوم و ئەو ترووسکەو پڕشنگانەی ناو چاوی هەموویان نیشانەی پرسیاریان بەڕوومەوە دەنەخشاند، زوو زوو لێوم وشك دەبوو و بەزمان تەڕم دەکردنەوە، هەر لە یەکەم دانیشتنمانەوە چاوە ئەفسووناوی یەکانی زۆر نهێنی گەورەیان تیا حەشار درابوو و هەستم کرد ڕۆحم بەرگەی نیگای ئەوناگرێ.

جا لە بیرم چوو، یەکەمجار کە پیاسەمان کرد، پیاسە کردنەکەمان نزیکەی دوو سەعاتی خایاند، داوای لێکردم کورتەیەکی ژیانی خۆمی بۆ باس بکەم، بۆم باس کرد، ئینجا بێ ئەوەی من داوای لێبکەم ئەویش کورتەیەکی ژیانی خۆی بۆ باس کردم، بەڵام زۆر بەکورتی هەر ئەوەندە وتی:

((– من کچی نۆبەرەی ماڵەوەمو تاقانەم، باوکم قۆنتەراتچییە))

دواى ئەوە پرسیاری زۆر شتی لێکردم، لەوپرسیارانەی کە من یەکەمجار

هەواڵنامەی کتێب

بـوو ڕووبـەڕوویان دەبوومـەوە، وەك کچـی زۆر لـە دەوڵەمەنـدەکانی دی پرسیاری ئەوەی لێدەکردم:

((– چ ڕەنگێکـت لاجوانـە؟ چ گۆرانیـەکت پـێ خۆشـە؟ چ بۆنێکـت پـێ خۆشە؟..))

وەڵامـی هەریـەك لـەو پرسـیارانەم بـەو پـەڕی زۆر لـەخۆ کـردنو درۆ دەلەسەوە دەدایەوە، نـازانم بۆ زۆر لەوپرسیارانەی ئەوکاتـەی چیم وەڵام داوەتەوە، تەنیا بۆ ڕەنگەکە بیرمە، هـەر لەخۆمـەوە وتم : شـینی ئاسمـانی جوانە.

بۆ بەیانی کە ئاهەنگی یەکتر ناسـین بـوو، تـەنوورە و کراسـێکی شـینی ئاسمانی لەبەر کرد بووو کـەهات بۆلام بـە بزەیەکـەوەو بـەدەنگێکی ناسـك وتـی: (– چـۆنی؟) وەکـو بلـێی زەردەخەنەکـەی بـۆ ئـەوەبێ بلـێ ئەمـە ئەوڕەنگەم کردۆتە بەر کەتۆ بەلاتەوەجوانە، بەڵام بێ خەبـەر لـەوەی کـەمن درۆم لەگـەڵ کـرد، یـان راسـتر، هەرلەخۆمـەوە ئەورەنگـەم هەڵبـژاردووە، پرسیارەکانی هەمووی بۆ مـن دڵ گوشـرانی تێـدابوو، ئـاخر مـن بـۆنی چیم لاخۆش بێ، تا پۆلی شەشەمی ئامادەییم تەواکرد لە دوو ژووری نیمچە تاریك و کاریتـە وشـەقرە وەکـو ئێسـتا لەبـەر چـاوتە مەگـەر هـەر بـۆن سـاردی ژوورەکان بەلەشمەوە نووسابێو لووتی پڕ کردبم، یـان گـوڵی چـی؟! بۆچـی ئێمە باخچەمان هەبووە تاجۆرەها گوڵی تیابێ، جوانترینیـان دەسـت نیشـان بکەم. ئای زەمانە!! منداڵیشم هەرئاخو حەسرەتە وەکو خۆیشت ئاگاداریت ئەوکاتە دراوسێ بووین باوکم پینەدۆز بوو، هەر لەدووکانەکەی باوکم منـیش

پێڵاوم بۆیاخ دەکرد،دانێك دەچوومە قوتابخانە، دانێك بۆیاخچییەتیم دەکرد، دەستو نەعلەم شەڕ بوو، لەو کۆڵانو چایخانەو دوکان بۆ ئەمیان ولەبەردەم خەڵکی دەنووشتامەوە دەمووت.

(– بۆیاغ ناکەی؟)

جا کە یەکێك خۆی لێ تووڕە بکردمایە یان بیوتایە نا، ئەمجارە لێم دووبارە دەکردەوەو دەموت:

(– ئەگەر بریقەی نەدایەوە،پارە مەدە).

جا کەسانی واهەبوون، خۆیان میزاجیان تەواو نەبوو، تێیان رادەخوڕیم:

(– کوڕە دەهێوەڕوو).

دوو سێ جنێوی تەڕیشیان پێ دەدام. ئەگەر یەکێکیش پێڵاوەکانی لەپێ دابکەندبایە، بۆ ساتە وەختێ شادیەك دەپڕژایە شادەمارەکانمەوە پێڵاوەکانم هەڵدەگرتو بەراکردن بۆ دوکانی باوکم دەچوومەوە.

کە گەیشتمە چواری ئامادەییش، باخۆش ببووم و وەك ژنان دەڵێن (سمێڵم گووگرە ببوو)، ڕۆژی هەینیان قوتابخانە نەبوو، قوتابیەکانی تر ئیسراحەتیان دەکرد یان ئەو رۆژە دەچوونە دەرەوە یان هەر هیچ نەبووایە ئەو رۆژە دەرسەکانیان دەور دەکردەوە، من دەبوایە ئەو رۆژە بەیانی زوو لەگەڵ مەلا بانگدان ڕێگای مەیدانی کرێکاران بگرمە بەر بەڵکو ئەو رۆژە وەستایەك لەگەڵ خۆی بمباوکارم دەست بکەوێ. خانمیش لە ڕەنگ وبۆنو گوڵی جوان دەپرسێ! !ڕاستە دەڵێن (زگی تێر ئاگای لەزگی برسی نییە).

لەو کاتەدا تازە دنیا تاریک داهاتبوو، لە پەنجەرەکەوە برووسکەیەک دەرکەوت، یەکسەر بەدوایەوە هەورە تریشقەیەک گرمەی هاتو تاوەبارانێک بەخۆڕ دایکرد. مامۆستا دلێر لەگەڵ هەورە تریشقەکە لە قسەکردن وەستاو لە پەنجەرەکەوە سەیرێکی دەرەوەمان کردو بەبزەیەکی تاڵەوە وتی:

(– سروشتیش لەگەڵمان بەقینە.)

دوای ئەوە وتی:

(– درەنگە باهەڵسم شتێکت بۆ ئامادە بکەم)

– واز بێنە دانیشە. هیچ ناخۆم.

– لەبەر خۆیشم هەر دەبێ شتێك ئامادەبکەم.

ئەمەی وتو هەڵسا ڕۆیشتە دەرەوە، دەرگاکەی کردەوە، لەبەر دەرگا وتی:

–دەڵێی چی شلە ساوارێك لێ بنێم، ڕۆژی شلە ساوارە؟

– زۆرچاکە.

ئینجا ڕۆیشتە دەرەوە. . بەینەکی پێچوو، گەڕایەوە وتی:

– واخستمە سەر ئاگرەکە، تۆزێکی دی دەگاتێ.

– باشە.

ئەمجارە لەسەر لبادەکە چوار چمکی دانیشتو دەستی بۆ بوتڵە

وێسکییەکە بردو پێکێکی دیکەی کردو وتی:

–ئێ گەیشتینە کوێ؟

– گەیشتینە ئەوەی، ئەو کچەی لە کۆلیژ ناسیت داوای بۆن و ڕەنگی جوانی لێ دەکردی.

(– بەڵێ" هەر لەیەکەم ناسینمەوە زانیم تەرازووەکەمان لاسەنگەو زیاتر لەبەڕی خۆم پێم ڕاکێشاوە، منی کوڕی مەلا بایزی پینەدۆز و کچی قۆنتەراتچی یەکی گەورە لە کوێ؟! بەڵام سۆزو جۆش‌و خرۆشانم وابالّی بەسەرمدا کێشابوو،ئەقڵم هەر بەلاوە نابوو، یان ڕەنگە وابیرم بۆی چووبێ‌و وتبێتم قەیدی چی‌یە، خۆ جاری وا بووە کچە لەپێناو خۆشەویستی‌یەکەی وازی لەسەرمایەی باوکی هێنابێ‌و بیروباوەڕی چینەکەی بەلاوە نابێ، بەتایبەتی دوای چوارمانگ، کەپێی دەوتم: ئامادەم لەخێوەتێك لەگەڵت دابژیم و دەسبەرداری هەمووشتێك دەبم‌و تۆ بۆ من هەموشتێکی ئەوەندەی تر گڕی عەشقەکەی خۆشتر دەکرد بۆ خۆشەویستی یەکەش هەرئەو ئۆقرەی نەگرت‌و پێی وتم ڕۆژێکیان بەتەنیا لەژێرسێبەری دار کالیپتۆزێکی باخچە دانیشتبووم، بێگومان ئەم بەتەنیا دانیشتنە فێڵێك بوو بۆ ئەوەی نەشمیل بمبینێ و بێت بۆ لام ، هەروایش بوو ، نەشمیل لەگەڵ دوو کچی برادەری خۆی وەستابوو، کەئاوڕی دایەوەو منی بینی ئەوانی بەجێ‌هێشت‌و هاتە لای من، لە تەنیشت من و لە دووری بستێکەوە لای من دانیشت. نیگایەکی کردم وتی:

– بۆ وا تەنیا دانیشتووی و بێ تاقەتی؟

– کوا بێ تاقەت نیم. .

دەستمان بەقسە کرد، دوایی وتی:

– هەڵسە پیاسەیەك بکەین.

بەلەشێکی قوورسەوە لەگەڵیا بەگرانی هەنگاوم دەنا، وتی:

– خوارەحم بکات، شتێکت بەدەستەوەیە، هەر من نەبم.

سەیرێکم کردو لەنیگای چاومەوە تێگەیشت و ئەو بەردەوام بووەوە:

– قوربان" جا قەیدی چییە، گەر منم، پێم بڵێ! ! !

من هیچ قسەم نەکردو سەرم شۆڕکردبۆوەو هەر سەریشم هەڵنەبڕی.

– ئەوەچییە،دەڵێی کەڕ و لاڵی بۆ قسە ناکەیت؟.

من لەهەموو وشەکانی تێ دەگەیشتم و دەمزانی ئەو دەیویست چی پێ بڵێم، بەڵام چاوەڕێم دەکرد ئەو پێم بڵێ و خۆشەویستییەکە ئاشکرا بکات. لەو کاتە سەرێکی هەڵبڕی و سەیری ئەو هەورە شین‌و سپیانەی ئاسمانی کردو وتی:

– سەیر کەئەو ئاسمانە چەند جوانە، بۆچی ئێمەیش جوان نەبین و یەکترمان (. . . . . .) ئەوەندەی وتو تەواوی نەکرد، من بەپەلە وتم:

– یەکترمان چی؟!

– نا دەڵێم، ئەو ملوانکەیە جوانە؟

– تۆ مەوزووعەکە مەگۆڕە، من هەقم چییە بەزەوقی خۆتە.

– نە" دەبێ بەزەوقی تۆیش بێ.

من پێکەنیم،ئەویش چاوەکانی پڕ بوون لە ئاو و بە هێمنییەوە وتی:

– خۆشم دەوێی. .

– ئەگەر باڵم هەبووایە، لەخۆشیاندا دەفڕیم، هەناسەیەکم هەڵکێشاو وتم:

– (منیش خۆشم دەوێی..)

نامەوێ زۆر سەرت بێشێنم، ساڵی یەکەم کۆتایی هات.

-٤-

سێ مانگی پشوودانەکەی هاوین ئۆقرەم لەبەر بڕا، نمرەی تەلەفۆنی دراوسێیەکەی خۆمانم دابووێ و پێم وتبوو ئەگەر شتێکی پێویست بوو و حەزی کرد با ئاگادارم بکاتەوە. . بڕوا بکە ئەگەر هەموو ڕۆژێ تەلەفۆنی نەکردبووایە دووسێ ڕۆژ جارێك تەلەفۆنی بۆ دەکردم، وای لێهات بێزار ببوم، نەوەکو ئەو ماڵە دراوسێیەمان لێم بێزار بن، پێم وت کەم تەلەفۆنم بۆ بکاتو مانگێ جارێك بەس بێت.

ئەمجارە تەلەفۆنی بۆ کردم بچم بۆ سلێمانیو سەرێکی بدەم. ئەم داواکاریەی خستمیە ڕاڕاییەوە. . نەچم . . دواجار بڕیارمدا دەچم، بەو بەهانەیەی کەدەچم سەر لەبرادەرەکانی سلێمانیم دەدەم و دوایی دەچم سەرێکی ئەویش دەدەم.

لەو کاتەدا یەك دوو جار بەم دیو و بەودیو ملی وەرسووڕاند وقرتەی لە ملییەوە هێناو ملی خۆی تەقاند، ئینجا جگەرەیەکی تری داگیرساندو مژێکی قووڵی لێداو دەستێکی بەناو قژی داهێناو قاقۆلی بۆ سەرەوەبردەوەو پشتگوێی خوراند، ئەوجا لەسەری ڕۆیی:

– هەڵسام چووم بۆ سلێمانی، بەڵام زۆر بەدوودڵییەوە، تاوەکو سواری پاسیش بووم، هەرلەسەر چوونو نەچووندا بووم، دەتووت دەچمە ڕێی هاتو نەهاتێ، ئاخر من ئەگەر چووم بۆ ماڵی ئەوان بڵێم چیو ئەوان چیم پێ دەڵێن، هەرچەندە نەشمیل زۆر جار بۆی باس دەکردم، کە بەلای ئەوانەوە شتێکی ئاساییەو دواییش ئەوان کێیان هەیە، هەیەتیو نیەتی دایکیەتیو باوکیەتیو خۆی نۆبەرەو تاقانەیە وەك خۆم ئاسایی، بێجگە لەوەشەوە باوکی خەریکی قۆنتەراتە و زۆربەی کات بە ڕۆژ لە ماڵەوە نییەو شەوانە دەگەڕێتەوە، پەیوەندیشی لەگەڵ دایکی وەك دوو هاوڕێ وایە.

کە لەسلێمانی لە(تووی مەلیك) خانوویەکەیانم بینی، درۆ نییە گەر بڵێم بۆ ماوەی یەك دوو دەقیقە لەشوێن خۆم حەپەسام و نەجوولامەوە، نیوەڕۆیەکی گەرمی هاوین بوو، بەرەو دەرگاکەیان چووم و پەنجەم خستە سەر زەنگەکە، تۆزێکی پێچوو ئافرەتێکی کامڵ دەرگاکەی کردەوە وتی:

– فەرمووو.

–زەحمەت نەبێ ئێرە ماڵی (نەشمیل) خانە؟

– بەڵێ!

– لەماڵەوەیە؟

–بەڵێ، جەنابت کێیت؟!

– برادەرێکی ئەوم و لەزانکۆ بەیەکەوەین.

– فەرمووو فەرمووو وەرە ژوورەوە.

– هەرکە چوومە ژوورەوە، یەکسەر زانیم دایکیەتی، رووخساری زۆر لەنەشمیل دەچوو بانگی کرد:

– نەشمیل نەشمیل، برادەرت هاتووە.

بەپەلە نەشمیل هاتە دەرەوەو لەبەردەم هۆڵەکەیان زۆر بە گەرمی دەستی گوشیم و بەخێرهاتنی گەرمی کردم. بەپێچەوانەی ئەوە کەباوکی زۆربەی کات لەماڵ نەبوو ئەمجارە لەماڵ بوو، کابرایەکی کەڵەگەتی قژماش‌و برنج بەکراس‌و بێجامەیەکەوە دوای ماوەیەکی کەم هات تۆقەیەکی لەگەڵ کردم‌و دانیشت. لەو هۆڵەی کە لێی دانیشتبووین وا ڕازابووەوە دەتوت شانۆیە و دیکۆری بۆ کراوەو ڕازاوەتەوە مەگەر هەر لە ڕۆژنامەو گۆڤار شتی وات بەرچاوکەوتبێ، یەکەمجارم بوو لەم شێوە هەست بەکەم و کووڕیەکی زۆر بکەم و ئومێدی کەمیشم بەخۆشەویستی یەکەم نەمێنێ. هەر لەوێ بیرم دەکردەوە من دەبێ بەئەقڵ بیرکەمەوە نەك بەئارەزووی دڵ، ئاخر من لە کوێ و ئەو لەکوێ؟!! بەڵام باوکی ئەوەندە مەودای بیرکردنەوەی نەدام و پرسیاری کرد:

– هەولێر لەچییایە؟

– قوربان، باشە هەروا دەبێ.

– خوا خوای ئەوەم بوو زۆر پرسیار نەکاو هەرچی زووتر بیبڕێتەوە، بەتایبەتی هەوەڵ جارترسی ئەوەم هەبوو لەماڵەوەمان بپرسێ‌و لەکارو کاسبی باوکم‌و وەزعی ئێمە بپرسێ، بەڵام هەر زوو پەشیمان بوومەوەو وتم جابۆ نەزانێ، ئەی ئەگەر سبەی دووسبەی ئەمەرێکەوتە لەگەڵ کچەکەی شتێ بوو، ڕەنگە هەر خۆی لەپانتۆڵ‌و کراسەکەمەوە تێگەیشت بێ، بۆیە پرسیاری لێنەکردم، هەر کەسەو بەکارو کاسبی خۆی، پرسیاری یەکێکی کرد، وتی پارێزەرەو ماڵیان لەئازادییە، نەمناسی وباش بوو زۆر لەسەری نە

ڕۆیی و هەڵسا ڕۆیشتە دەرەوە، نیوەڕۆکەی لەماڵی ئەوان مامەوەو زۆر تکایان کرد شەو بمێنمەوە، بەلاّم خۆم دەروونم ڕاحەت نەبوو و داوای لێبووردنم لێکردن و بەرەو هەولێر گەڕامەوە. ئیتر دوای ئەوە هەواڵی نەبوو، تا ساڵی دووەمی کۆلێجمان دەستی پێکردەوە، نابووره دوای ئەوە وادەزانم جارێکی دیکەش تەلەفۆنی بۆ کردم. .

-٥-

بێگومـان مـن لـە ژوورێکـی بەشـی نـاوخۆیی لەگـەڵ سـێ قوتـابی دی بەیەکەوە بووین، (دلشاد)و (هۆشیار) خەڵقی سلێمانی بوون و (دانا) خەڵکی کۆیە بوو، یادیان بەخێر کوڕی چاك بـوون، مـن بـەهۆی پەیوەنـدی لەگـەڵ هۆشـیار، بەلامـەوە شـتێکی ئاسـایی بـوو باسـی زۆر نهێنـی خۆشەویسـتی یەکـەیانم بـۆ دەکـردم بـە تایبـەتی لەسـاڵی دووەمـەوە، هـەروا ئـەویش کەدەمبینی زۆربەی کات لەگەڵ کچانەو تـابلێی چاوکراوەو قۆشمـەبوو بـڕوا بکەی یان نەکەی کەیفی خۆتە، بەڵام بڕوابکە یـەکێ لـەو مرۆڤـە سـەیرانەی لەژیانما بینبێتم ئەو(هۆشیار)ە بوو چۆن؟! ئـەوکوڕە هـەموو هیـواو ئـاواتی ئەوەبوو لەگـەڵ زۆرتـرین کـچ رابـوێری دەشـیتوانی، چـونکە خـۆی کـوڕێکی تابلێی جوان بوو قژ زەرد، چاوشین، تەڕپۆش، تادەست هـەڵاوێی کەلەگـەت هـەردەم دەتگـوت تـازە زاوایـە یـان هەربـەلای خۆمـان نەدەچـوو دەتگـوت ئینگلیـزە، هەرکەسـەیری دوا مـۆدێلی چـاکێتو پـانتۆڵ و پـێڵاو و جلـەکانت

دەکرد یەکسەر بۆت دەردەکەوت کوڕی کابرایەکی زۆر دەوڵەمەندە، زۆر شتی بۆ باس دەکردم، ڕۆژێکیان کچێك لە پێشمانەوە دەڕۆیشت، دەمو چاویمان لێ دیار نەبوو، شتی جوان لە دوورەوە دیارە، لەدواوە ئەو پووزەلووسو پڕانەی و هەڵبەز و دابەزی سمتی وقژی ڕەشی قەترانی بەسەر شان وملیدا پەخشن ببۆوە، هەموو ئەمانە بەڵگەی جوانیان دەسەلماند. هۆشیار بێ دەنگ بوو، سەیرم لێهات، کچ ئەگەر دە مەتر لەهۆشیارەوە دووربێ ئەوتیر و توانجی لێ دەداو خۆی بۆ ناگیرێ، جاری واهەبوو دەیبینی دوو کچ شەربەت دەخۆنەوە بێ ئەوەی بیانناسێ بەپەلە خۆی دەکرد بەژوورداو شەربەتێکی فڕ دەکردو پارەی کچەکانیشی دەدا، چۆنە وائەمجارە لەبەردەم ئەو فریشتەیە دەڕواو قسەناکات ، کە گەیشتینە تەنیشت کچەکە، هۆشیار ڕووی وەرسووڕاندو بەعەرەبی چاکو چۆنی کردو بە منیشی ناساند، ناوی (مەها) بوو، لە کۆلیجی پەروەدە، بەشی فیزیا، بوو. دوایی کەکچەکە ڕۆیشت، لەهۆشیارم پرسی:

– ئەمە چۆن دەیناسی؟

هۆشیار پێکەنی:

– یەکەم کچ لەم بەغدایە کەلە گەڵیدا رامبوارد، ئەم (مەها)یە بوو، خەڵقی ناسریەیە، بەڵام چی، یەك خۆشێکە).

مامۆستا دلێر ڕووی لەمن کرد و وتی:

نەك هەر کچی زانکۆکەمان، شتێکی سەیرت بۆ بگێرمەوە کەچۆن کچێکی فەرمانبەری کۆلیجەکەمانی بەفەسڵ کردندا:

لە زانکۆکەمان، لە ژووری غیابات، کچێك دادەنیشت، کچێکی موسڵمان،

سەروپەرچەمی خۆی بە چەفیەك دادەپۆشت و لەژێر گەردنییەوە گرێیەکی لێدەداو وهەر دوو لچکی چەفیەکی بەسەر سنگیدا شۆڕدەبوونەوەو زۆربەی کاتیش چەفیەکی ڕەشی دەبەستو کراسێکی شۆڕی لەبەر دەکرد تا گۆزنگی پێی، بەڵام هیچ ئەمانە نەیان توانی بوو، پرشنگی چاوە ڕەشە گەورەکانی کە دەتووت ژێر پیاڵەیە بشارنەوە، ئەو دەمە بچووك و کوڵمە خڕو لێوە گۆشتنانەی بشارنەوە، ئەو خاڵە ڕەشەی خوار کوڵمی چەپی بشارنەوە. ڕۆژێکی ساردو سەرما هۆشیار دەچێتە لای، سەیر دەکا کچەکە لە پێش زۆپایەکی نەوتی دانیشتووە، لەکورسییەکەی تەنیشت کچەیش کورسییەکی دی دانراوە، لەبەر ئەوەی ژووری ئەو کچە کەوتبووە نهۆمی دووەمەوە، هەردەم چۆڵ بوو وتاکو تەرا گەر یەکێ بەوناوەدا تێپەر بووایەو ئەمە سەرباری ئەوەی کە زستانیش لەبەر سەرما دەرگاکان دادەخرێن. هۆشیار توومەز ئەوەندە بە فێڵی غیاباتەوە چووە بۆ لای، کچەکە بۆتە برادەری، بەیانی باشێکی لێدەکاو لەکورسییەکەی تەنیشتی دادەنیشێ دەستی لەزۆپاکە نزیك دەکاتەوەو دەست بەقسە دەکا، تۆزێکیش بێ چاو و روو و چاوکراوە بوو لەبەر ئەوە هەرگیز بۆ قسەکردن نەدەوەستاو سەری سووڕ نەدەما، باسی ساردو سەرمای بۆ دەکاو باسی سلێمانیە حەیاتەکەی بۆ دەکاو دوایی باسەکە دەگۆڕێ ودەڵێتە کچکە:

– سەیرە هەندێ کەس دەست بەر ئەژنۆیان بکەوێ ختووکەیان دێت.. تۆیش وایت؟

ئەمە دەڵێ و یەکسەر دەست دەخاتە سەر ئەژنۆی، بەڵام کچەکە

بچووکترین دەست کردنەوەیەك ناکاتەوەو هۆشیاریش یەك دووجار دەست بەسەر ئەژنۆیدا دێنێو دوایی دەستی زێتر بۆ سەرەوە بۆ لای ڕانی دەبات، کچەکە هەر قسە ناکاتو زیاتر مەست دەبێو شەهوەتی بەرز دەبێتەوەو لەو کاتەدا کچەکە خۆی لێوی لەلێوی نزیك دەکاتەوەو ماچێکی گەرم لەڕۆژێکی ئاوا ساردا دەکات، ئیتر ئەوهەتیوە پێێ فێر دەبێ هەموو ڕۆژێ سەرێکی دەداو ماچی خۆی دەکات.. ڕۆژێکیان عەمیدی کۆلیجەکەمان بەرێکەوت بۆ نهۆمی دووەم سەردەکەوێو دەرگای ژووری ئەوکچە دەکاتەوەو دەبینێ لەسەر کۆشی قوتابیەك دانیشتووە، ئیتر هەر ئەو ڕۆژە بڕیاری دەرکردنی ئەو کچە بەستەزمانە دراو کاك هۆشیاریش حەفتەیەك دەرکراو دوایی گەڕایەوە، جا وەکو عەرزم کردی قەت بۆ قسە نەدەوەستاو زۆرزان بوو، ئاخر ئەمەیش هونەرێکە، دەمبینی دوو سەعات سێ سەعات لەگەل کچێکا پیاسەی دەکرد، نازانم باسی چییان دەکرد، ئاخر بابەتیك نییە، من خۆم کە لەگەڵ کچێکدا پیاسەم دەکرد، زۆربەی کات بێ دەنگ دەبووم، سوورهەڵدەگەڕام هەستم بەتێکچوونی ترپەی ئاسایی دڵم دەکرد، جاری وا هەبوو ئارەقەم دەکرد، نەمدەزانی باسی چی بکەم، جارێ هەر زۆریان پێ ناخۆش بوو باسی دەرزو دەوام وکتێب رۆشنبیریت بکردایە، سیاسەتیش هەرنا، ئەوبابەتەی کە بەلایانەوە لەهەمووشتێ دڵگیرتر بووو هەوەسیان پێ دەهاتو خدوو وئولفەتیان پێوە گرتبوو ئەوە بوو، پێیان بڵێی:

(– ئەرێ ئەم تەنوورەیەت زۆر جوانە،کوێندەرییە؟ لە کوێ بۆت هاتوە؟) یان سەرەباسی ئەوان ئەوەبوو:

(– دەزانی فلانو فلان ئێستا هەموو کات بەیەکەوەن، ئەرێ

پەیوەندییەکەیان چییە؟!

زۆر باسی وشك و بێ تام و بێ لەززەتی تر، کە تەنها بۆ کات بەسەربردن بوو، ئەمە سەرباری ئەوەی ئەو پیاسە کردنانەیش زۆرجار هۆی جۆراو جۆری هەبوو، بۆ نموونە:

کوڕێك لەگەڵ کچێك بەینیان تێك دەچوو،دەچوو کچێکی دەدۆزیەوەو لەبەرچاوی ئەو پیاسەی لەگەڵ دەکردو بەبێ هۆو بێ هیچ بۆنەیەکەوە لە قاقای پێکەنینی دەدا بۆ ئەوەی خەفەت بخاتە دڵی کچەکەی ترەوە،یان کوڕو کچی وا هەبوون سەیریان دەکرد برادەرەکانیان لەگەڵ یەکێکن وەکو بڵێی ئەوانیش بۆ ئەوەی هەست بە کەموکورتی نەکەن تاکێکیان دەدۆزیەوە.

لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا زۆر لەو پیاسانە کوڕە کە کچەکەی هەڵدەخەڵەتاندو پێی رادەبوارد هەروا بەپێچەوانەیشەوەکچەکە بە کوڕەکەی ڕادەبوارد.

جا ئەم هۆشیارە وابوو، شتی سەیری هەیە،ئەگەر تابەیانی بۆت باس بکەم تەواو نابێ،بەڵام وا مەزانە من هەمووکاتێك لەگەڵ هۆشیار بووم، نەء، بەڵکو تەنیا لەبەرئەوەیە ئەم هەمووشتەی دەربارە دەزانم وەك پێشتر عەرزم کردی لە بەشی ناوخۆییبەیەکەوە لەژوورێکا بووین.

هەتا ژوورەکەیشمان سەیر بوو، نەفسیاتی جۆراو جۆرو خاوەن بیری جیاواز،وەك چۆن دەڵێ: هەریەکەو لەئاشێك لێی دەکرد، بەڵام لەگەڵ ئەوەیشا پەیوەندیەکانمان لەسەر بنچینەی ڕێزو خۆشەویستی بوونو زۆر کەم لەگەڵ یەك عادز دەبووین، ئەویش من هەرنا، بەڵکو زۆربەی کات دڵشادو دانا لەسەر فیکرەکەیان ڕێك نەدەکەوتنو (دانوویان

پێکەوەنەدەکولا) دلّشاد دەیووتە دانا:

–بەر لە هەمووشتێك خەباتی چینایەتی پێویستە بۆ لە ناوبردنی سەرمایەداری. .

بەڵام دانا و زۆر جار منیش پێمان دەوت:

– تۆ یاساو دەستوورەكانت لەدەرەوە خواستووە، بیرورایەكانت قالبن چۆن كرێكارێكی بیانی لەگەڵ كرێكارێكی لای خۆمان بەراورد دەكرێت، ئێمە جارێ بەر لەهەموو شتێك پێویستمان بەخەباتی (مانەوە) هەیە. . .

زۆر شەو ئەو گفتوگۆیەمان دووبارە دەبووەوە، بەلام كە زۆر درێژی دەكێشا هۆشیار دەیكردە بەزمو دەیووت:

– ئەحببەك.. ماكو داعی. .

دلّشاد یەكسەر بەم ڕستەیە چاوی پەڕییە پشتی سەرییەوە، ئەم ڕستەیە یانی چی و بۆچی وا دلّشاد پێی نیگەران دەبوو؟!..

كە لە زانكۆ وەرگیراین، هێشتا سێ مانگ تێنەپەڕی بوو، دلّشاد، كە ئێمە لە ژوورەوە بە (دلّە) بانگمان دەكرد، هەموو شەوێك گێژی كردبووین ئەوەندەی باسی (وەردە)مان بۆ بكات،وەردە كچێكی بەغدایی بوو، كە ڕێی دەكرد دەتگوت پۆرە، ئەو چاوانەی بەقەڵەمی ڕەش دەنەخشاند وجانتایەكی بەشانییەوە دەكرد بابووجێكی پاژنە بەرزی لەپێ و كراسێكی قۆڵ كورت، كافربابەی هەر لەبیانی و كچە هونەرمەندەكانی هۆلیوودی دەكرد. (وەردە)یش هەر لەبەشی دەروونناسیی بوو، وەلێ ئەو لەپۆلی چوار بوو و دوای سێ چوار مانگی دی تەواو دەبوو، ئێمە لەپۆلی یەك بووین.

دلّشاد هەر بەڕاستی بۆ وەردە ئاگری گرتبوو، داوای لە هۆشیاری

ساختەچی کرد هەندێ شتی بە عەرەبی بۆ بنووسێتەوە، چونکە خۆی لەعەرەبی بەڵەدنەبوو، وەك خۆی واتەنی عەرەبیەکەی دووکەڵی دەکرد، هۆشیاریش لەو شتانە بەڵەد بووو سەری تێدا کولابوو، هەندێ شتی بۆ نووسیەوە، ئەگەر ئەو وای وت تۆ وا بڵێ، ئا بەم شێوەیە،دوو سێ شەو دڵە پرۆڤەی لەسەر ئەو ڕستانە دەکرد. .

ڕۆژێکیان دەبینی (وەردە) بەتەنێ لەسەر کورسییەکی ناو باخچەی زانکۆ دانیشتووەو بەهەلی دەزانێ ودەچێتە لای و ئەویش زۆر ئاسایی قسەی لەگەڵ دەکات و بەڕوویەوە پێدەکەنێ دڵشاد پێیدەڵێ:

– وەردە ئەنا ئەحببەك..

(وەردە)یش سەیرێکی دەکاو بەچاو زەقکردنەوەیەکی گاڵتەوە سەیری دەکاو دەڵێ:

– سودك!!

ئەمە دەڵێ و جانتاکەی هەڵدەگرێ و پێی دەڵێ:

– ماکو داعی . .

جا خۆ نەگبەتەی ئەگەر خۆی وا لەنووکەوە بۆی نەگێڕابوایناییەوە ئێمە نەماندەزانی، ئیتر ئەم ڕستە ببووە بنێشتە خۆشەی دەمی هۆشیار، هەرکاتێ بیویستبایە دڵە توورە بکات، ئەم ڕستەیەی بەروودا دەدایەوە.

لەو کاتەدا وتی:

(– بادوا پێك تێکەم. .)

لەگەڵ ئامادەکردنی پێکەکە ئەم بەیتە شیعرەی خوێندەوە:

((لەناکەس کاریا خاکم بەسەر، ڕۆیی بە با عومرم

خودا تۆ بمژیینە، تا لەبەر قاپی کەسیّ دەمرم))

پێکەکەی هەڵدا و یەك دوو کەوچك هەناری کر بە سەردا، ئینجا وتی:

(– وابزانم ساوارەکەیشمان بووە، با بچم سەرێك بدەم..) ئەمەی وتوو هەڵسا ڕۆیشتە دەرەوە، لەوکاتەدا منیش هەڵسام لە ڕێکخستنی قاپ و قاچاغ و پاککردنەوەی پیاز و دروستکردنی زەلاتە یارمەتیمدا و دانیشتین دەستمان بەنان خواردن کرد.

-٦-

تا لە نان خواردنەکە بووینەوە، کەسمان قسەمان نەکرد بەیەکەوە قاپو سفرەکەمان کۆکردەوەو دانیشتینەوە چایمان خواردەوە، ئینجا دەستی بەباسەکەی کردەوە:

– ئێ گەییشتینە کوێ؟

– گەیشتینە ئەوەی هۆشیار ئەو پەندەی بەدڵشاد کرد.

– بەڵێ.. تەنها دانا نەبێ لە کۆیە دەسگیرانی خۆی هەبوو وهەر لە منالییەوە لەجیاتی بن پشك لە(دانا) یان مارە بڕی بوو، ماڵەوە بۆ براکەیان ژن بە ژنی یان کرد بوو گەورە بەگچکە، وەك خۆی باسی دەکرد زۆر دەسگیرانەکەی خۆش دەویستو هەر لە منالییەوە، کە لە (سەرگرد) پێکەوە یارییان کردووە. . بۆ هۆشیاریش، باوەڕ بکە زۆر جار پێم دەوت:

– تۆ بۆ بۆ خۆت کچێکی رێكو پێك نادۆزیتەوە؟ واز بێنە هەر ڕۆژەی لەگەڵ یەکێکیت سووك دەبیت!

جارێکیان بەکورتی وەڵامی دامەوە:

– باوکم لەتەمەنی چلساڵی ژنی مردووە،دایکی منی هێناوە، لەژنی پێشووی منالی نەبووە، ئەمجارەیان منی نۆبەرە دەبێتو دوای منیش خوا سێ کورو دووکچی تری پێ بەخشی، وەختێك ئێمە پێ ڕاگەیشتین، من بەچاوی خۆم دەمبینی دایکم سوڵتانی ماڵەوەیە وباوکم لەژێر دەستی دایکم وەك ئامێرێکەو ئیشی پێ دەکات، ئەم دیمەنە زۆر ئازاری دەدام، خانووەکەمان دایکم بەناوی خۆی کرد، هەرچی زێڕو شتی هەبوو خشتبوویە ناو جانتاو کیسەی تایبەتییەوەو لەشوێنی تەقەتی شاردبۆوە.

ئەگەرچی ئێمە خاوەن کۆشكو ئۆتۆمۆبێلین ئەو کاتەو ئێستاکەیش، بەڵام ئێستاکەیش باوکم" هیچ نیشانەیەکی دەوڵەمەندی پێوە دیارنییە، پانتۆڵێکی قاوەیی سپی پاتو کراسێکی مەیلەو بۆر لەبەر دەکات، بێگومان ئێمە هەرچەند پێ ڕادەگەیشتین، ئەم دیمەنە دەبووە ئازارێکی دەروونی بۆ هەمووومان یان واچاکترە بڵێم بۆ من، بەتایبەتی، کەبۆ بچووکترین شت داوام لە باوکم دەکرد، یان وەك باوکی خەڵکی ڕێنماییم بکات، یەکسەر دەیگوت:

– برۆ لای دایکت

دنیا لای ئەو ئەوەندە بوو، دایکم نەڕەنجێ و دڵی ڕازی بێت، دایکیشم هەموو پاداشتەکانی داوە، شەوێکیان ڕەدووی کابرایەك کەوت. لە بەر ئەوە لێت ناشارمەوە ئەم دیمەنە ئازار بەخشانە بوونەتە گرێیەکی دەروونیو کۆڵم نامرێ، هەردەم حەزدەکەم تۆڵەی باوکم لە هەموو ئافرەتێك بکەمەوە، من دەستەڵاتم بەسەر ئافرەت دا هەبێتو ئازاری بدەم.

لێم ببوورە جارجار ئەگەر لەبابەتەکەو ویستی تۆ دوور دەکەومەوە،

هەموویان پێوەندیان پێکەوەهەیە، چونکە ئەگەر نەزانی مـن چـیم بینیـوەو چیم کردووەو پەیوەندیم لەگەڵ برادەرەکانم چۆن بووە، نـاتوانی لـێم تـێ بگـەی. . سـاڵی دووەم لـە کـۆلیج پەیوەنـدیم لەگـەل نـەشمیل ڕۆژ بـەڕۆژ پتـەوتر دەبـوو، زۆربـەی کـات بەیەکـەوە بـووین، لەیانـەی زانکـۆ پێکـەوە دادەنیشتین گاڵتەو قسەی خۆشمان دەکرد، نەك هەر لـەناو زانکـۆ جارجـار پێکەوە سەعاتێکمان دیاری دەکردو دەچووین بـۆ بـازاڕ، بـۆ سـینەما، بـۆ چێشـتخانەو شـوێنی دی، هەسـتم دەکـرد ئـەو پەیوەندییـەمان بـەرە بـەرە دەکەوێتە سەرزاری قوتابیەکانی پۆلەکەمانو دەبێتە سەرەباسو مـەوزوعی شەوانەی بەشی ناوخۆیی قوتابیان. .

بێگومـان هــەردووکمان خۆشەویسـتییەکەمان لــەنێو دڵمانــدا حەشــار دابووو نەمان دەویست خەڵکمان لێ تێ بگات، بـەڵام سـوودی نـەبوو (دارو دیواریش گوێی هەیە)، شتی وایان پێ دەوتـین کـە هـەمووی بەڵگـەی ئـەوە بــوو ئــەوان لەئێمــە خۆمــان زیــاتر ئاگــادارن، بەرەبــەرە خۆیشــمان زۆر بەرپەرچـی قسـەکانمان نەدەدایـەوەو بەتایبـەتی نـەشمیل حـەزی دەکـرد هەموو خەڵك پێ بزانێ.

ڕۆژێکیان منو نەشمیلو دووکچی دی لەزانکۆ دەهاتینـەوە بـۆ ناوبـازاڕ بچین، منو نەشمیل لەدواوە بەپیاسە دەڕۆیشتین و دوو کچەکەی دی چەند شەقاوێك لەپێش ئێمەوە دەڕۆیشتن، یەکێك لەو دوو کچەکان ئاوڕی دایەوەو بە بزەیەکەوە ووتی:

– ئەرێ چییە نەشمیل هەر تەواو نەبوون؟!

(نەشمیل)یش بەبزەیەکی پاكو تێڕوانینێك کەڕەنگە هەر خۆیان لێێ تێ

بگـــەن، بۆیـــە دەڵـــێم هـــەر خۆیـــان لێـــی تـــێ دەگـــەن، تاقیکردنـــەوەم زۆرە،باوەڕت بێ بەس بەئیشارات لە یەکتر تێ دەگەن، زمانێکی تایبەتیان هەیە، وتی:

– ئێ چی بکەم، مسارەحەی دەکەم ، ڕازی نابێ.

کچەکانی پێشەوە دایانە قاقای پێکەنین

ڕۆژێکـی دی بەتـەنیا بـووین، دنیـا گـەرم بـوو، لامـان دایـە دوکـانێکی ساردەمەنیو ساردیمان خواردەوە، کەتەواو بووین ویستم پارەی ساردەکان بدەمـە کـابرا، نـەشمیل تونـد دەسـتی گـرتمو نەیهێشـت و دەسـتی کـرد بەجانتاکەی خۆیدا و پارەی ساردەکانی دا وتی:

– تۆ بۆ واسەیری ئەی ئەم پارانە هی کێن؟ ئەوانیش هەر هی تۆ **نین؟**

ئینجـا بزەیـەکی بـۆ کـردم و لێوەکـانی کـردەوەو ددانەجوانـەکانی بەدەرکەوتن، کە دەستی خستە سەردەستم بۆ ئـەوەی مـن پـارە نـەدەم، دەسـتی دەتـووت ئێسـکی تیـا نییـە، ئارەقـەی نـاو لـەپێ دەسـتی بـە سەرپشتی دەستمەوەخەریك بوو دەخزی..

هــەر ســاڵی دووەم، دوای پشـووی نیـوەی سـاڵ ، گەشـتێکمان بـۆ (حەببانیە) کـرد، نـەشمیل بـێ ئـەوەی مـن ئاگـام لێـی بـێ، نـاوی منیشـی نووسی بوو و پارەی منیشی دابوو، هـەتا یـەکێ لەقوتابیـەکانی بـرادەر بـە پلارەوە گوتبوی:

– ئێوە یەك کیسەنە. .

ئیتر شت زۆرە ونازانم لە کوێوە دەست پێ بکەم، بەهەرحاڵ، نێوانمان زیاتر پەرەی دەسەند تائەوە بوو ڕۆژێکیان نەشمیل گوتی:

– حەز دەکەم ئێوارێ بچین بۆ (ئەبو نەواس).

– باشە قەیدی چییە.

ئێوارە،نەشمیل جوانترین جلی کردبووە بەر لەبەردەم بەشی ناوخۆیی چاوەڕێم کردو ڕۆیشتین چووینە ئەبی نەواس، ئەو ناوە چۆڵ بوو، بەپیاسەیەکی هێمنو بەدەروونێکی بە کوڵ هەنگاومان دەنا، جریوەی مەلەکانو دیمەنی رووباری دیجلەو سێبەری ئەودار کالپتۆزانەی ،دڵێ ئادەمیزادیان دەکردەوە، بۆنو بەرامەی نەشمیل چالاکییەکی تازەی بەرۆحی مرۆڤ دەبەخشی، زۆر پیاسەمان کرد، باسی زۆر شتمان کرد، پێوەندی نێوان کچ و کوڕ،مەسەلەی ژن هێنان، بیرەوەری منالێمان، بیرمە لەباسی بیرەوەری منالّی خۆی نەشمیل وتی:

(– من لە سابوونکەران لەدایك بووم. . تا بوومە پێنج ساڵیش هەر لە سابوونکەران بووین. . باوەڕ بکە لە منالێشما هەر شەرمن نەبووم، لەگەڵ کوڕانا یاریم دەکرد، جارێکیان یەکێکیان باوکی بووکەشووشەیەکی جوانی بۆ کڕی بوو، لێم دزی، سێ چوار رۆژ نەمهێنایە دەرەوە،دوایی کەهێنامە دەرەوە لێیان سەندمەوەو چاکیشیان تێهەڵدام، بەڵام باش بوو بەهۆی ئەو تێ هەڵدانەوە باوکم دانەیەکی لەمەی ئەو بۆ کڕیم. .) زۆر جاریش نەشمیل نازانم نە بە گاڵتە بوو نەبەڕاستی بوو، لاسایی شێوەزاری هەولێری دەکردەوەو دەیگوت:

(– ئەدی کو. . بابەکەم!!)

لەوکاتەدا یەکسەر ئاوڕێکم لێدەدایەوەو ڕێك چاوم دەبڕییە ناو چاوی، کە هەر سێ بست لە یەکەوە دوور بووین و حەزم دەکرد لە باوەشی بکەم و

توونـد بەخۆمـەوە بیگوشـم و بیکەمـە دلۆپـە ئاوێـك بـۆ دەروونـی تینـووی خۆشەویسـتیم ،بـەڵام تەزوویـەك بەهـەموو گیانمـدا دەهـات و خـاوی دەکردمەوە و دەموت: نـەخێر دەبـێ سـەنگین بم، نـەوەك هەڵمخەڵـەتێنێ و پـێم ڕابـوێرێ، ئـەو خـۆی ئەگـەر بەڕاسـتی بـێ بێ من ئۆقرە ناگرێ. .

ئەویش چاوەکانی زەق دەکردەوەو دەیووت:

– باشـە تـۆ بـۆ پێـت ناخۆشـە. . وەڵـڵا بەراسـتمە، ئـەی وا نـەبووم بـە هەولێری؟ ! ! سەرێکم بادەدا، ئەو سەربادانە نیشانەی ئـەوەبوو پـێم دەوت: چەند مەکرۆی‌و هەروا نیشانەی خۆشبەختی بوو. .

لە کەنار ڕووباری دیجلـە دانیشـتین، هـەر دوو بسـت لـە یـەکترەوە دوور بووین، من سەیریم نەدەکردو هەر کەقسەیشم دەکرد هەڕ ڕووم لـە ئاوەکـە بـووو جارجـار بـەردی بچـووك و کەسـتەکی چـوار دەورم هەڵدەگرتـەوەو دەمگرتە ئاوەکەو بەتیی چاوێکەوە لە پووز و پێو پێڵاوی رادەمام.. بیرمە لەوکاتەدا باسی خۆشەویستیم دەکردو پێم گوت:

(– نـەشمیل خـان خۆشەویسـتی بـۆ یـەکێ باشـە سـەروەتو سامانی زۆری هەبێ، ئەگینا خۆشەویستی چییە و چی پێ دەکرێ؟ !)

بەم قسەیە ئاگام لێبوو دڵی ڕەنجاو ڕووی کردم بەودیوو و ڕەنگـی گـۆڕا و ئەو پێکەنین و شادییەی تا ساتێ لەمەوبەر بە ڕوویەوە دیـاربوو گـۆڕا بـۆ خەم و پەژارەو چاوی بڕیبووە عەرزەکەو سەری شـۆڕکردبۆوە و یـاری بـە ملوانکەکـەی ملـی دەرکـردو دوایـی دەسـتی هـەڵگرت و ناولـەپی دەسـتی چەپی خستە سەر ناوچەوانی. هەستم کرد، هەق نەبوو دڵی عـادز بەکـەم و

خێرا پژێوان بوومەوە و وتم:

– ئاخر. . من و تۆ. .

کە ئەمەم ووت یەکسەر تەماشایەکی کردم و وەك بڵێی چاوەڕێی وەڵامێکی خۆشبکات و یەکسەر قسەکەی پێ بڕیم و گوتی:

– بەڵێ:

من بێ دەنگ بووم و نەمزانی چی بڵێم، گێژببووم و قسەم بۆ نەدەهات. دەستێکم خستە ژێر چەناگەم و دەستەکەی ترم لەسەر ئەژنۆم بوو، نەشمیل ئەو بێ دەنگییەی شکاند و گوتی:

– دلێر گیان . .

ئەوەندی وت و ئەمجارە بەدەنگێکی بڵندو نیمچە قیژەیەکەوە وتی:

– ئاخر وانییە. .

ئینجا بە هێمنییەوە دەستی ڕاستی خستە سەر دەستم و بەخێرایی و بەسەر یەکەوە وتی:

– تۆ بۆ تێناگەی من خۆشم دەوێی. . خۆشەویستی کەی تەمەن و دەوڵەمەندی و ئەوشتانە دەزانێ؟!

کە دەستی خستە سەر موچڕکەیەك لە تەونی سەرمەوە تا پێم سڕی کردم. . ترپەی دڵم بەرز بووەوە، هەستم بە گەرمییەکی زیاد لە پێویست کرد ، منیش لەسەرخۆ دەستیم خستە ناو هەر دوو دەستمەوە، چاوم

داخست، چاوم پڕ لە ئاو بوو، ئەویش ڕووی خۆی تەواو بۆ لای من وەرگێڕا، هەناسەیەکی قووڵم هەڵکێشا، دەستم خستە سەر شانی، قسەم بۆ نەکرا، دەتگوت زمان لەدەمما نییە یان من هەر کەڕوڵاڵ بوومە، کزەبایەکی دەهات، ئەو ناوە لەگەڵ گیاو گوڵ سەوز دەچووەوە، گەڵای دارەکان بەدەم کزەبایەکەوە دەلەرینەوە دیجلە زۆر ئارام ڕێی دەکردو وەك بڵێی شایەدی ئەوساتە بێو بەوردی گوێی لەڕازەکانمان گرتووە. .دەستێکم بەناو پرچی داهێناو سەرمان لەیەکتر نزیك کردەوەو ڕوومەتیم ماچ کرد، ماچێکی ئاگراوی، لەباوەشم کرد، زۆر بەتوندی بەخۆمەوە گوشی، ئاهێکی لێ بەرزبۆوە، هەستم بەلێدانی ترپەی دڵی کرد، هەر دوومەمکی وەك شتێکی نەرم و نۆڵ، دەتووت منالن و ئۆقرە ناگرێ، بەسەر سنگمەوە جووڵە جوولیان بوو... کەوتبووینە حاڵەتێکی واوە، هەستێکی وا مێشك و گیانی تەنی بووین، ئەگەر لەوکاتەدا هاتوچۆکەرانیش بەوناوەدا تێپەڕ بوونایە، ئێمە ئاگامان لێ نەبوو. . ئەو ئێوارەیە تا بەرەبەرەی ڕۆژئاوا کاتەکەمان لەوێ بەسەر برد، خوا خوامان بوو خۆر بەتاقی ئاسمانەوە بوەستێت و ڕۆژئاوا نەبێت.. ئێوارە گەیاندمەوە بەردەرگای بەشی ناوخۆیی، لەبەردەرگا هیچیمان نەمان دەویست یەکتر بەجێ بێڵین، من چاوڕێم دەکرد ئەو خوا حافیزی بکاو بڕوا ئینجا من، ئەویش بە پێچەوانەوە، بۆماوەی دووسێ دەقیقە وەستاین،ئینجا من زۆر بە سۆزەوە

وتم:

–باشە دەی. . . دەبڕۆ. .

– نا، ناڕۆم. . تۆ بڕۆ، تۆ نەڕۆی قاچم عەرزەکە ناگرێ.

ئیتر من ڕۆیشتم، کە ماوەیەك دوورکەتمەوە، ئاوڕم دایەوە ئەوهەر لە شوێن خۆی وەستابوو و چاوی بڕیبووە من، لەگەڵ ئاوڕدانەوەکەی من پێکەنیو دەستی بەرزکردەوەو ئینجا ئەویش ڕووی وەرگێڕاو بەرەو دەرگا ڕۆیشت. .

-٧-

ئــەو شــەوە خــەو نەچــووە چــاومەوە، هەرچــەندە هەوڵمــدا خــۆم بەخوێندنەوەی وانەکانمەوە خـەریك بکـەم، بـەهیچ شـێوەیەك بـیرم بەسـەر شــتێکەوە نەدەگیرســایەوەو هــەزارو یــەك خــەیاڵاتی عەنتیکــە عەنتیکــە بەمێشــکمدا تــیَ دەپــەڕین. .لەیــەك ســاتدا بــیرم لــە ســەرەنجامی ئــەو خۆشەویســتیەیەمان دەکــردەوە، بــیرم لــە حــاڵی ماڵــەوەمان دەکــردەوە، بەتایبەتی لەوسەفەرەی دوایی کەگەڕامەوەباوکم زۆر نەخۆش بوو. .

بــیرم لەهــەموو وتــەو قســەو جوولــەی ئــەو ڕۆژەمــان دەکــردەوە، چۆن دەستیم گوشی، چۆن ماچم کرد، چۆن.و . ئاخر ناهەقم نەبوو، من یەکـەم جاربوو لەژیانی گەنجیەتی خۆمدا، ئافرەتێك خۆی بخاتــە بـەر دەستمەوە، بەووشە بەسۆزو جۆشـانەی گـڕی دەروونم خۆشـتر بکـات ڕەنگـە ئەمـە بـۆ یەکێکی خاوەن تاقیکردنەوە شتێکی ئاسایی بووایـە، بۆیـە دەڵێم لـەژیانی

گەنجیەتیمدا ، چونکە پێش ئەوەی تەواو پێ ڕابگەم، بیرمە تەمەنم چواردە پازدە ساڵ دەبوو و وەك خۆت دەبینی هەر لاوازیش بووم، کیژەکانی گەڕەکێ بەتایبەتی ئەوانەی عازەب بوونو هەرزەکار بوون، کە دەهاتن بۆ ماڵەوە دەست گەمە و سوحبەتیان لەگەڵ دەکردم و چاویان لێ دادەگرتمو تەشقەڵەیان پێ دەکردم، منیش ئەوکات مێردمنداڵێکی شەرمن بووم و زۆر هەستم بەو شتانە نەدەکرد، زۆر جار بە چرقەی گەرما لەکۆڵان لەبەر دەرگا دەوەستامو ئەوانیش ئاویان پێ دادەکردم، بیرمە جارێکیان من لە ژوورەوە بووم و خەریکی رادیۆ بووم یەکێکیان هات بۆلای دایکم کەلەهەیوان خەریکی دوورینی بەرگە بالیف بوو، دوای ماوەیەك هاتە ژوورەوە بۆ لای من و لە تەنیشتم دانیشت، من پەنجەم لەسەر دوگمەی رادیۆکە بوو، ئەویش پەنجەی خستە سەر پەنجەی من و وتی:

– نایەڵم رادیۆکە پێکەی

منیش هیچم نەدەوت و هەر تێی ڕادەمام وشەیتانیش بووم بایی خۆم، لەدرزی یەخەوە سەیری مەمکە سپیەکانیم دەکرد. وەکو پێشتر وتم ئەم شتانە بۆ یەکێکی خاوەن ئەزموون زۆر ئاسایی بوون و هەر هیچ نەبوون، هەردوور نەڕۆین بۆ هۆشیاری برادەرم ئەمانە هیچ نەبوون، بەڵام وا مەزانە هۆشیارو ئەوانەی وەك هۆشیارن لەژیاندا بەختەوەرن، نەخێر من ئەمە قەت بە ئەقڵمدا نایێت، چونکە ڕەنگە هەر بچووکترین یادگاری ئەو شتانەیان لە

خەیاڵ نـەمابێ، ئـەی چۆن؟ ئەوانـەی ئـەوان جنسـە، جـنس و عەشـقیش جیاوان.

هەر بەم بۆنەیەوە کەناوی هۆشـیارم هێنایـەوە، لێگـەڕێ بـا باسـی ئـەو قورِە خەستەت بۆ بکـەم، کـە هۆشـیار تێـی کـەوت. وەکـو پێشـتر عـەرزم کردی هۆشیار هەر خەریکی ڕابواردن بوو، ئاگای لە دەرزوو دەوام بڕا بـوو، هەتا ڕاپۆرتێك چییە بۆی نەدەنووسرا، بێگومان هەر هۆشیار نەبوو لـەزانکۆ خەریکی رابواردن بێ، زۆری تر هەبوون، جا هەریەکەو لەڕێگایەکـەوە، هـی وا هەبوو لەڕێگای سەروەت و سامانەوە، هی وابوو لـەرێگای سیاسـەتەوەو سوودی لە ژووری یەکیەتی قوتابیانەوە دەبینی و بۆ جێژووانی.. ئەوەیشت بیر نەچێت هەرقوتابیان نەبوون، فەرمانبەر و عەمیـدی کۆلیجەکـەیش هـەر خەریك بوون. بێگومـان هـەموویان نـا، مەبەسـتم هـی لـەو بابەتـەی تیـابوو کەژمارەیەکی کەمیان پێك دەهێنا بەچاوی خۆم بینیومـە، کەچـۆن دوو کـچ هەبوون، (گوڵنان)و (چیمەن) دەیەها جار بەسەعات ودوو سەعات لە ژووری عەمید دەمانەوەو تەنانەت هاوینەکەیش، کە من بۆ وەرگرتنەوەی نمرەکانی تاقیکردنەوە چوومەوە بۆ بەغدا، سەیر دەکەم هەردووکیان وا لـە بەرامبـەر ژووری عەمید وەستاون و چاوەڕێ دەکەن، ڕەنگە سەیریشت لێ بێ گەربڵێم نەك عەمید بەخۆی بەڵکو برایەکیشی هەبوو بە هەموو دەمـێ لـەناو کـۆلیج دەسووڕایەوەو لەگەڵ ئەو دووکچە پیاسەی دەکرد.

مامۆستایەکیشمان هەر هیچ، لەگەڵ کچێك شەو درەنگ گرتبوویان، وەختێك کەکچەکەی هێنابووەوە بۆ بەشی ناوخۆیی، پۆلیس گرتبوویان وماوەیەك بزر بوو، دوایی نازانم بەچی بۆیان پینە کردبووو هاتەوە. .

تکات لێدەکەم بەهەڵەدا نەچی، وا تێبگەی، کە من ئەوەندە بەرامبەر زانکۆ داخ لەدڵ بم یان بمەوێ لە پایە و ڕێزی هیچ کچێکی زانکۆ بێنمە خوارەوە،نەخێر،هەرگیز شتی وا نییە، بەپێچەوانەوە ئەوانەی من باسیان دەکەم بەژمارە کەمن بەنسبەت ئەوانەی کەلەسەر پایەی ڕێزو خۆشەویستی لەگەڵ یەکدان، بەڵکو من مەبەستم هۆشیار و ئەوانەی وەك ئەو ئاسان. . ئەگینا زۆر کچو کوڕی برادەرم هەبوون ئێستاکەیش ئەوپەڕی شانازیان پێوە دەکەم زۆر تێنووی دیدەنیانم.

جا هۆشیار ئەوکەسانەی دەناسی کە وەك خۆی خەریکی ئەو بەزمو ڕەزمەبوون. برادەری لەو بابەتەی زۆر بوون. یەکێك لەو برادەرانە خۆی بەکچێکی ناساند بوو، کەهەرچەندە ئێمە، یاڕاستترە بڵێم من، نەمدی بوو، بەڵام ناوەکەیم بیستبوو، ئەو برادەرەی هۆشیار نەوەك جارێك بەڵکو چەندان جار لەگەڵ ئەوکچە ڕاڕیبواردبووو تەنانەت شەو لەلای مابووەوە. هۆشیار ئەو کچە دەباتە ماڵی ئەوان، کەماڵیان لە بەغدا بوو چەند سەعاتێك لەژوورێکی کردبوون، هۆشیار دوای ئەوە زۆری خواردبۆوەو هۆشی لای خۆی نەمابوو، کچەکەی کردبوو بە ژن، بێگومان ئەمە شتێکی کەم نییە،

لەبەر ئەوەی دەوڵەمەند بوون‌و مەسەلەی ناموس بوو، بەکرێ بێ دەنگی مەسەلەکەیان بڕاندەوەو هۆشیار کچەکەی هێنا،ئیتر نازانم دوای ئەوەی لەزانکۆ تەواوبوون، ژنەکەی تەڵاق دا یان هەربووە خێزانی دوای زانکۆ نەمبینیەوە.

ئەوەیشت لەبیر نەچێت بەو پەیوەندیو پیاسەکردن‌و گەڕانەم لەگەڵ نەشمیل زۆر لەبرادەرانی پۆلەکەمان بەخیلیان پێ‌دەبردمو کەمتر وەك جاران لەگەڵم دەوەستان‌و خۆیان تێ دەگەیاندم.. تەنانەت لەبەشی ناوخۆیی وبەتایبەتی لەژوورەکەمان زۆر جار دڵشاد سەری لەبەر سەری دەنامو دەیوت:

– ئەگەر بەگوێی من دەکەی واز لەو کچە دێنی. تۆ و ئەوەیان نەوتووە پیلێکی گەورەو یەکێکی بچوك..

ئەم قسانەی دڵشاد ئازارێکی دەروونییان دەدام، بەردەوام لەگەڵ دەروونی خۆمدا لەشەڕ و بێنەو بەردەدا بووم، زۆر جار وای لی‌دەکردم ڕقم لەخۆم بێتەوە، زۆرجار وای لێدەکردم دەمووت هەرئێستا یەکسەر دەچم نەشمیل لەبەشی ناوخۆیی دەردەکەمە دەرەوەو پێی دەڵێم:

– تکات لێ دەکەم. . وازم لێ بێنە،مێشکم تەقی، خەریکە شێت دەبم، کەس تۆ بەمن ڕەوا نابینێ..

دڵشاد بەردەوام دەبووەوەو لەسەری دەڕۆیی:

– کاکە گیان ئەو لەچینێکی بەرزو بۆرژوا، تۆ لە چینێکی چەوساوەو ڕەش‌و ڕووت..

ئەم قسانە مێشکیان پڕ کردبووم، بەڵام لەگەڵ ئەوەیش هەموویم بەدوو فلسی سووتاونەدەکڕی نەمدەتوانی (نەشمیل)م خۆش نەوێت، بەتایبەتی ئەو وابۆ من دڵسۆز بوو وارێزی دەگرتم، و وای لێدەکردم هەست بەشانازی بکەم کاتێ لەگەڵ ئەو ڕێم دەکرد. شەوێکیان زۆر لەدڵشاد تووڕە بووم، دوو میوانمان هاتبوون، عەینی قەوانەکەی لێدایەوە، بەهەموو هێزێکمەوە هاوارم کرد:

– بەسە ئەم قسە قۆرانە مەکە.. تۆ خۆت ئینسانێکی فاشیلی حەسوودی.. ئەمەم وتو ئەو شەوە چووم لەژووری سێ چوار برادەری دی نووستم. دەپازدە ڕۆژ لەگەڵ دڵشاد قسەماننەبوو، دوایی خۆم پاشگەز بوومەوەو ئاشتم کردەوە، بەڵام دیاربوو دڵی ڕەنجابوو و ئیتر باسی ئەو کچەی نەکرد، نەك هەر ئەویش هەتا برادەرانی دیش شتێکی زۆر گچکەیش بووایە بە پەلارەوە دەیانوت:

– کاکە تۆ قەپاتی..

دیار بوو هەر من نەبووم (نەشمیل)یش تارادەیەك بێزار بوو بە دەست کچکەکانی برادەرییەوە، بەڵام ئەو وەك من نەبوو و تەنانەت جارجار بە زەوقەوە باسی بەشی ناوخۆیی کچانی بۆ دەکردم، یەك ڕەوشتێکی

سەیریشی هەبوو، ئەگەرچی هەموو دنیای لەچاوی منەوە دەبینی و یان وەك خۆی واتەنی:

(ئەستێرەی درەوشاوەی هیوای منی)، بەڵام قەت ناوی کچێکی نەدەهێنا، هەر دەیوت:

(کچێکی لەگەڵە وایە.. یان کچی وا هەیە)، کەئەمەی دووبارە دەکردەوە. . دەیووت:

(– کچی واهەیە بەیانیان سەعات پێنج لەخەو هەڵدەستێ، ئابەم بەیانییە خۆی دەشوا و دوو سەعات لەبەر ئاوێنە دادەنیشێ، تا قژی رێك دەخاو سوورا و سپیاوەکەی دەکاتو ئینجا ئەمەیش وەنەبێ بە جارێك و دووان لەوانەیە چوار پێنج جار قژی تێك دەداتەوە و تا بە جۆرێکی دی رێکی بخاتەوە، یان پێڵاو ، خۆ هەر هیچ نییە لەوەیە یەك دوو جووت بگۆڕێ، بزانێ کامەیان لەگەڵ ڕەنگی کراسەکەی یان گوارەکەی تەنوورەکەی دەگونجێ، ئەمڕۆ پێلاوی فلات یان پاژنە بەرز بکاتە پێی، ئەمانەیش قەیدی ناکا، شەو کۆدەبنەوە، دەنگوباسی رۆژانەی کۆلیجەکە دێننە گۆڕێ ئەمڕۆ فلانو فلان بەیەکەوە لە فلانە شوێن پیاسەیان دەکرد، کچی وایش شەرم ناکا بۆ برادەرەکەی ئارەزووو سەرسووڕمانی خۆی بەرامبەر فلانە کوڕ دەربڕێ.

هی وایشمان هەن زۆر وشکن، شەو و ڕۆژ خەریکی خوێندن و

خوێندنــەوەن، خوێندنەوەکــەیش هــەر دەرزەکــانی خۆیــان و جاروبــاریش ڕۆژنامەی (الراصد) یـان بابـەتی دەروونـی دەخوێننـەوە دەزانـی دووانیـان دانیشتبوون باسی چییان دەکرد ! ؟ باسی ئەوەیان دەکـرد“ دوایـی یـەکێك هەر دەبێ بمانهێنێ، کەس ماوەتەوە تا ئێمە بمێنینەوە، جا بـۆ ئێسـتا بـێ ئارەزووی خۆمان بکەین.

کات ڕۆژەکانی دوایینی ساڵی دووەممان بوو، تاقیکردنەوەکانمان تـەواو بوون بەغەمبارییەوە دەست بەرداری یەکتر بووین‌و وامان دەزانی ئەوسـێ مانگەی پشووی هاوین، سێ سەد ساڵەو نەفرەتمان لەوکەسـەیش دەکـرد، کەئەو سێ مانگەی پشووی هاوینی داناوە. گەڕامەوە بۆ هەولێر..

-٨-

دوو رۆژ دوای گەڕانەوەم لەبەغدا، باوکم خوای لیٚ خۆش بێت،مرد. ئەو مردنەی باوکم هەرچەندێك باسی بکەم هەر کەمە، کەچەندە کاری تیٚ کردمو ئەو وەختە چۆن بەو مردنەی بەجاریٚ رووخامو هەرچی پلانو نەخشەی بۆ دوا رۆژی خۆمم دانابوو لەبەر چاوم هەمووی هەڵوەشایەوە.

نازانم باسی چی بکەم، مردنەکەیشی ئاسایی نەبوو، ئەو ڕۆژەی مرد هەر کەس نەبوو لەگەڵمان بیشارێتەوەو یارمەتیەکمان بدات، ئەوە کابرایەکی دەوڵەمەند بووایە، بەڕیٚو رەسمی تایبەتی ویەك دنیا قەمەرەوە بەڕێیان دەکرد..تاماوەی مانگێك هەمووشتێکم لەبیرچووەوە، لەقووژبنێکی ئەو هۆدەیەی (بەدەست ئیشارەتی بۆ ئەو ژوورە کرد کەلێیٚ دانیشتبووین) دادەنیشتم و نەدەهاتمە دەرەوە.. زۆر کەم ،وەك یەکێك وڕ ببیٚ وام لێهاتبوو، مامەو ئامۆزاکانم و کەسەکانم هەر ئەو سیٚ ڕۆژەی تا تازیەکە تەواو بوو دیتمن، هەرجارێکی دی نەهاتنەوە بلێێن بابەئێوە چیتان

لێهات،مردن، ماون؟! بەس ئامۆزایەکم نەبێت حاڵی باشەو دەستی دەڕوا، هەتا ئێستایش سەرمان لێ نابڕێو بەبەردەوامی یارمەتیمان دەدات. ئەوکاتەش کەباوکم مرد پێی وتم:

(– هیچ خەمت نەبێ . من دایکت دەبەمە لای خۆمو تۆیش وەك پیاو خوێندنی خۆت بخوێنەو نایەڵم پارەیشت لێ ببڕێت).

هەرواش بوو، بەڵێنەکەی خۆی بەجێ هێنا، لەوکاتەوە لەپارەو برنجو شەکرو هەموو پێویستیەکی ماڵەوە هیچ بەشی نەکردووین. ئەو هاوینەی کەباوکم مرد، داوام لێکرد بەهەر جۆرێك بێ کارێکم بۆ بدۆزێتەوە، خۆی کارگەی بەفری هەبوو لەسەرەتادا زۆر هەوڵیدا، کە پێویست ناکا کار بکەم و بۆ خۆم ئیسراحەت بکەم، بەڵام دوایی کەزانی من هەر سوورم لە سەر کارکردن لەکارگەکەی خۆی ئیشێکی سووکیان بۆ دۆزیمەوە. ئەو هاوینە نێزیکەی دوو مانگ ئیشم کردو پارەیەکی باشم پێکەوەنا، بۆ ئەوەی کاتی خوێندنی ساڵی داهاتووم پارەم لێ نەبڕێ.. نەوەکو هەر ئەوە تەنانەت خۆم لێ خۆش کرد بوو نەگەڕێمەوە زانکۆ و لەگەڵ ئیشەکەم ڕاهاتبووم.

نەشمیل لەو ماوەیەدا دووجار تەلەفۆنی بۆ کردم، جارێکیان شەو بوو، باش بوو لەماڵەوەبووم، هەر ئەوجارە داوام لێکرد تەلەفۆنم بۆنەکاو با نامەم بۆ بنێرێ.. دوای نۆ ڕۆژ نامەیەکم پێ گەیشت بەو ناونیشانەی کەخۆم دابوومێ.

لەوکاتەدا وەك یەکێ پشتی ژان بکا، تۆزێ پشتی خوارکردەوە و قیت بۆوەو باولەکەی دەلاقەی بەرامبەرمانی هێنایە خوارەوەو وتی:

(– نامەکەیشی ماوە، لای خۆم هەڵمگرتووە، راوەستە با بۆت بێنم..)

بەناو شڕو شاری ناوباولەکەیدا گەڕاو هەڵگێر و وەرگێڕی کردن و نامەیەکی سپی تۆز لێ نیشتووی دایە دەستم. منیش کردمەوەو نامەکە بەبێ زیادو کەم وەك خۆی دەنوسمەوە:

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

ئەم کاتەت باش بینایی چاوم (دلێر) گیان

هیوادارم بەختەوەر و شادومان بیت و سەرکەوتووتر بیت لەژیاندا. وەك چۆن بەعەشقی خۆت ڕۆح وبیرو چاوی منت بەهرەمەند کردووە. لەو رۆژەوە بەعەشقی تۆ گرفتارم، زمان خامۆشە،دڵی دێوانەم بەبەردەوامی دەناڵێ و بەئازارە.هەر لەوساتەوە کەتۆم بینیوە نەمامی خۆشەویستیت لەگوڵزاری دڵم چرۆی دەرکردووە لەو کاتەوەی خۆشم ویستی چاوەکانت بوونەتە پەرستگای من، تۆ بوویتە فریشتەو شەوانە لەخەوما بەکراسێکی سپیەوە ئەتبینم، دەستی رێزو نەوازش بە ناو قژی خاوما دێنێت تاخەوم یەت.

ئەو ساڵانەی لەتەمەنی لاویم تێپەریون، هەست ناکەم ژیاوم، بچووکترین یادگاری نامتاسێنێ، نامبزوێنێ، بۆیە سەرەتای لە دایك بوونم بەو رۆژە دائەنێم کەتۆی فریشتەم تیا ناسی.

ڕۆژەکانی تەمەن چەند بەخێرایی تێ ئەپەڕن، ئەڵێی پەڕەی گوڵن هەر بەزوویی هەڵئەوەرێن. زۆر شت تیایا بەرەو کز بوون و فەوتان ئەچێت تەنها عەشقت نەبێ ڕۆژ بەڕۆژ گەورەتر ئەبێ.

خۆشەویستم:

هەروەکو خۆت پێت ڕاگەیاندم، ئێستا خەریکی کارکردنیت، مایەی خۆشبەختی و سەرفرازیمەو نیازمان وایە لەگەڵ باوکما سەرێکی هەولێر بدەین، ئەگەر هاتین یەم بۆ لات.

دڵسۆزت نەشمیل

٢ /٨ /١٩٧٢

نامەکەم خوێندنەوەو دامەوە دەستی ، دلێر نەختێ بێ دەنگ بوو ئینجا لەسەر قسەکانی بەردەوام بووەوە:

بێگومان بەناردنی ئەونامەیەی شادمان بووم، بەڵام لەگەڵ ئەو شەوە حەزم نەدەکرد بێ، بۆ هەولێرو بەتایبەتی بۆ ماڵی ئێمە، بەڕاستی ئەوخانووە هی مێوانداری نییە، هەر خۆیشی بووایە چاکتر بووو قەیدی نەبوو، بەڵام بۆ باوکی حەزم نەدەکرد..باش بوو تاسەرەتای ساڵی تازە، کە ساڵی سێ یەممان بوو، گەڕامەوە بۆ بەغدا هەر نەهاتن. .

-٩-

یەکـەم ڕۆژ کەگەڕامـەوە بـۆ بەغـدا،وەك یـەکێك شـتێکی لـێ ون بـووبێ چووم سەرێکی زانکۆم دا، بۆ ئەوەی بـزانم (نـەشمیل) گەڕاوەتـەوەیان نـا؟ بەداخەوە ئەو ڕۆژە نەگەڕابۆوە، ئەو رۆژە سەری دنیام لێ وێـك هـاتبۆوە، خەیاڵێ سـەیر سـەیر دەپڕژانـە سـەرمەوە، بـۆ نموونـە لـەدەروونی خۆمـدا دەمووت: تۆ بڵێی لەگەڵ باوکی هاتبن بۆ هـەولێرو لـەرێگا ترۆمبێلیـان لـێ وەرگـەڕابێ‌و شـتێکیان لـێ هـابتێ و زۆر شـتی دی کەئێسـتا لـە خـەیاڵم دا نەماوون، ئاخر ناهەقیشم نییە جارێکیان ترۆمبێلمان لێ وەرگەڕا هـەر خـوا بەخۆی بزانی چیمان بەسەر هات، تووشی بەلایەکی ئەوتۆ هاتین برادەرێکی خۆشەویستم دەسبەجێ گیانی دەرچوو ومنو دووان سێ یانی دی برینـدار بووین، هەرچەندە من زۆر باوەڕم بەخـەون نییـە، بـەڵام شـەوی پێشـوویش خەونێکی سەیرم پێوە دی:

له خەونمدا لەگەڵ نەشميل پێكەوە لەباخ و باخاتێكی زۆر گەورەدا دەڕۆيشتين، تووشی كابرايەكی سەر و ريش سپی بووين، زەردەخەنەيەكی كرد و وتی: نانا. .هيچ مەترسن. .دەستی لە باخەڵی ڕاكرد، سێوێكی دەرهێناو وتی: هەريەكەی لەتێكی بخۆن ئەمەی وت و كابرای نوورانی لەبەرچاومان بووە باڵندەيەك و لە شەقەی باڵيدا فڕی. ئەوڕۆيشت، تووشی دێوێك بووين، زۆر ترساين لەوەی بمانخوا، بەڵام لەو خەوە (نەشميل)ی فڕاندو زۆر بەدوايدا ڕامكرد، بێهوودە بوو، لەماندوو بوون و شەكەتيی خۆم بەئاگا هاتم.

رووم تێكردو وتم:

– تۆ خۆيشت دەرچووی بەشی دەروونناسيت، فرۆيد دەربارەی خەون دەڵێت: خەون رەنگدانەوەی خواست و ئارەزووە خەفەكراوەكانە، كە لەواقيعدا مرۆڤ بۆی نايەتە دی.

دەزانم، بەڵام جا بۆ من (فرۆيد و پاڤلۆڤ و يۆنگ)م بير ماوە. بەهەرحاڵ،ساڵی سێيەم، ساڵێكی شووم بوو،بارودۆخ تەواو نەبوو ۰۰۰۰۰۰۰ (*) ئەم گرتنەمان بەپێچەوانەی بۆچوونی من لە كن نەشميل خۆشەويستری كردم و لەجاران زياتر پێكەوە دەسووڕاينەوە، هەموو رۆژی تا درەنگ لەزانكۆ دەماينەوە، زۆر جار من دەموت:

– هەڵسە بابڕۆين.

کەچی ئەوکە هەردوو بست لێمـەوە دوور بـوو، چـاوەکانی دەبریـە نێـو چاوم‌و چاوەکانی نزاو تکای لێدەباری و دەیوت:

– دەجارێ. .

لەوکاتانەدا قەسدی ئەوەم دەکرد، توند لەباوەشی بگرم وئەو چاوە پـڕ لەنهێنییانەی ماچ بکەم، دەروونم دەبووە یەك پارچە ئاگر.

ئەمەی وت‌و بێ دەنگ بـوو، سـەیرم کـرد چـاوەکانی پـڕ لـە ئـاوبوون،وا خەریکە بەناولەپی دەستی چاوی دەسڕی، من هیچ قسەم نەکرد، هەر خۆی جگەرەیـەکی تـری داگیرسـاند ونـەختێ بـێ دەنـگ بوو،ئینجـا ئـەو بـێ دەنگی‌یەی شکاندو بەردەوام بووەوە:

(– بەبۆنـەی ڕۆژی ئافرەتـانی جیهـان کراسـێکی بـەدیاری بـۆ هێنـام، خەریك بوو لەسەر ئەو کراسە بەینمان تێك بچێت، من پێم وت:

– وەری ناگرم ، خۆمن سواڵکەرنیم..

بەڵام ئەوخەریك بوو بگری و ووتی:

– تۆ بۆچی والێکی دەدیتەوە، من مەبەسـتم ئەوەنییـە، تـەنها دیـاری خۆشەیستیمەو هیچی تر.

هەرئـەو ڕۆژە ئێوارەکـەی چـووین بـۆ (کـۆڕنیش) لەسـەر کورسـییەك دانیشـتین، دوای ماوەیـەك ئـەو لەسـەر کورسـییەکە هاتـە خـوارەوەو لـە بەرامبەرم دانیشت و قاچی درێژ کرد، جار جار پنچکە گیای دەور و پشـتی

هەڵدەکێشاو قسەی دەکرد دوای ساتێك سەری هەڵبڕی و وتی:

– حەز دەکەم بێمە باوەشتەوە..

من چاوم لێ بوو لەبەرامبەرمان کوڕێکی گەنج دانیشتووە لەبەر ئەو شەرمم کرد، هەر بەبزەیەك وەڵامیم دایەوەو هیچ جوولەیەکم نەکرد ئامادەیی خۆم پێشان بدەم، زۆر دانیشتین دوای ئەوەی کوڕەکە ڕۆیشت، ئینجا من خۆم هەڵسامەوەو وتم:

– ئێستا وەرە باوەشم..

لە کورسییەکە دابەزیم، لە تەنیشتی دانیشتم، دەستم لەسەر شانی داناو لەباوەشم کرد، ئەو مەمکە خڕە نەرمانەی بەسنگمەوە نووساندبوو، تێر قژیم بۆن کرد، بن گەردنیم ماچکرد، لەوکاتەدا سەری لەسەر سنگم هەڵگرت وتی:

– تۆ مادام وا منت خۆش دەوێ، بۆ نانێری بۆ خوازبێنیم؟!

– نەشمیل دیارە گومانت لە خۆشەویستی من هەیە؟!

– ناتۆ وا لێکی مەدەرەوە. . بەڵام بۆنا؟ لەسەرچی وەستاوی؟!

– جارێ با تەواو بین، ئێستا لەوانەیە هەر باوکیشت ڕازی نەبێ و بڵێ قوتابییە.

بێ دەنگ بوو. . سەیرم کرد هەنسك دەدا و خەریکە دەگری، پێم وت:

– نەشمیل.. نەشمیل ئەوە چییە؟!

بە هەنسکی گریانەوە وتی:

– زۆر .. لەباوکم .. دەترسم ، ئەگەرچی زۆر نازم ئەکێشێ بەڵام بۆ ئەمەیان....باوەڕکەم،جاری پێشوو لەگەڵ دایکم باسی ئەومەسەلەیەم بۆ کردو باسی تۆم بۆ کرد. .

من خێرا قسەکەیم پێ بڕی و وتم:

– جا بۆ هێشت دایکت پێ بزانێ؟!

– یەکەمجار من لەگەڵ دایکما وەك دووهاوڕێ واین‌و هیچی لێ ناشارمەوە، دووەمجار پێش من خەبەریان دابووێ‌و خێرەومەندێ ئەوچاکەیەی کردبوو. .

– ئێ؟!

تۆزێ بێ دەنگ بوو، چاوەکانی بەترسەوە بڵند کرد، جا وتی:

– هەتا دایکی هاوڕێشم بەدڵی نەبوو و دەیوت : دڵم نایێ، چۆن سەبووریم دێت تۆ لێم دووركەویتەوە، دوایش کچم بۆکوڕ لەسلێمانی نەماوە.

بەم قسەیەی دڵم داخورپا، سست بووم، بێ دەنگ بووم، ماوەیەك ئەو بێ دەنگییە هەردوکمانی خستە بیرکردنەوەیەکی هێمنی چارەنووسساز.. دوایی ئەو بەم قسەیەی وەك بڵێی هەستی بە گوناهێکی گەروە کردبێ،دەستی خستەبەر دەستم و ئینجا سەری بەسنگم کرد، هەستم بەو

هەناسە گەرمەی دەکرد کەلە دەم و لووتییەوە دەردەچوو و بەردەستم دەکەوت. ئەو ئێوارەیش بووە لاپەڕەی یادگارێکی تری خۆشەویستییەکەمان.

من سەیرێکی سەعاتەکەم کرد، ئەویش لەمەبەستم گەیشت، کەدەمەوێ لەکورتی بیبڕێتەوە، بۆیە یەکسەر وتی:

(نازانم، وەکو ئەو شتانەی بۆم باس کردی، پۆلی چوارەمیشمان هەر بەئاسایی بوو، ئەوە نەبێ لەساڵی چوارەم بۆماوەی دە پازدە ڕۆژ لەیەکتر عادز بووین، ئەویش من خۆم بەخۆم نەگرت و وەك منداڵان دەڵێ، حەوجەی بوومەوە.. هەرلەپۆلی سێیەمەوە کچێکی ئامێدی برادەرم هەبوو، حەز لەکوڕێکی ئەردەنی دەکرد،ئەم کوڕە لەزانکۆ ناوبانگی بەخراپ ڕۆیشتبوو، چەندەها کچی بەڕێ کردبوو، ئەڵبەتە من وەك هەموبرادەرانی دی پێم ناخۆش بوو، بەڵام من وا ڕاهاتووم حەز ناکەم خۆم لە کاروباری خەڵك هەڵقورتێنم، ئەمجارەیان دڵشاد وچەند برادەرێکی دی وتیان، تۆ برادەراتیت لەگەڵ (لەزگین) خۆشە، بڕۆ بۆ لای و پێی بڵێ بۆ ئێمە ناشیرینە پەیوەندی لەگەڵ ئەوکوڕە پەیدا کردووە، لەبەر دڵی ئەوان‌و دڵی خۆیشمەوە چووم پێم وت:

– لەزگین دوای ساڵێکی تر ئەو کوڕە دەگەڕێتەوە ئەردەن، خۆ لە قوونی تەیارەکە سوارت ناکات و لەگەڵ خۆیا بتبات.

بەشێوەیەکی نیمچە گاڵتەجارییەوە پێموت چونکە پێشتریش گاڵتەو سوحبەتمان هەبوو، بەڵام ئەو بەشێوەیەکی ناشیرین وەڵامی دایەوە و وتی:

– تە شولە پێیە! خوزی تەئەڤ ئاخفتنە نەکربا، ئەز دزانم ئەڤە نەئاخفتنێت تەنە.

هەروەها ئەو گەشتەم بیر ناچێتەوە، کە لەگەڵ برا فەلەستینییەکاندا چووین بۆ موسڵ زۆر بە سەربەستییەوە هەموو سرودێکمان وت.. وێنەی زۆرمان گرت، لەو سەیرانە بە زۆرەملێ حەیرانێکیان پێ وتم).

سەیرێکم کرد و:–

– دەبێ ئێستا هەندێکم لەو حەیرانە بۆ بڵێی

(– کەی ئێستا کاتی ئەوەیە؟!)

– ئی تۆ ناڵێی ئەم سەر گوزەشتەیەم بۆ بنووسەرەوە؟!

(– دەمن خۆیشم دڵم پڕە ، قیری سیا. .)

نەرمە کۆکەیەکی بۆکرد و قورگی نەختێ پاك کردەوەو لەسەر خۆ وتی:

ئەوجا کوڕ دەیگۆ. . .

لەزووری، لەزووری (سەربەنێ)

تادارنیمە،تاتاوم لێ دەسنێ

هەر کە زەینێ خۆم دەداوە

کەوەك ئەوا دەخینی، بەدەم (موسرێ)

پشت لەکاولە هەولێرێ

ئەوسار بەوێ بواری،ئەمن دوعایەکی دەکەم

یا(سولتان عەولای عارەبێ)

ماری بابێ نازدارحەیرانێ لەوێ بارکە

بێتەوە جیرانی مە بێخی

ئەوجا کیژ دەیگۆ. . .

لەزووری، لەزووری (سەربەنێ)

تادار نیمە، تاتاوم لێ دەسەنێ

هەرکە زەینی خۆم دەداوە

کە وەك ئەوا دەخینی، بەدەم (موسرێ)

پشت لە کاولە هەولێرێ

ئەوسار بەوێ بوارێ، ئەمن دوعایەکی دەکەم

یا (سولتان عەولای عارەبێ)

مارێ بابێ نازدارحەیرانێ لەوێ بارکە

بێتەوی جیرانی مەبێخی

ئەوجا کیژ دەیگۆ. .

خوا بیکردایە ئەوسار بەوێ بوارێ

ئەمن ببومایە گۆپارەکی داری دارکنێر

لەدەستی کوڕەتیمە حەیرانێ خۆم

هەمموودانی سبەینان ودانی ئێواران

پێی بلەوەڕاندبایەوە کارو بەرخێ خۆی

(ناوەڵڵا) خوا بیکردایە ئەمن بەقوربانی

گورینکە تەزبێحەکەی کوڕە حەیرانێ خۆم بم

وەکی هەموو دەمێ دەیگێڕێتەوە لەدەستێ خۆی

– دەم خۆش. . وەڵڵا دەنگت زۆر خۆشە.

– سوپاس.

– تا لەبیرم نەچۆتەوە، حەز دەکەم بزانم ئەنجامی پەیوەندییەکەی لەزگین خان چی بوو؟!

پێکەنیو هەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا و وتی:

(– ئەنجامەکەی چی دەبێ؟ کوڕە رۆیشتەوە بۆ ئەردەن و لەزگین خانیش ئێستا لەموسڵ مامۆستایە وەکو بیستوومە. . جارێکیان لە ژووری موحازەرە تەنیا پیاسەم دەکرد، ژوورەوە چۆڵ بوو، لەجێگای لەزگین دەفتەرێك دانرابوو وێنەی کچێکی سوور و سپی بیانی لەسەر بەرگەکەی

دابوو، منیش بەنیمچە ترسێکەوە دەفتەرەکەم هەڵگرت و لە وێنەکە ڕامام و سەیرێکی ناو دەفتەرەکەیشم کرد نامەیەکی تیا بوو هەروا بە خێرایی چاوێکم پێداخشاند، بەعەرەبی بۆ کوڕەکەی نووسی بوو و بەشتی دڵدارییەوە رازاندبوویەوە لەجێگەکەی خۆی دامنایەوەو خێرا هاتمە دەرەوە.. کەتەواویش بووین لە سووچێکەوە وەستاین هەر لەزانکۆ و هەردووکمان فرمێسك بەچاوماندا هاتە خوارێ، نێوچەوانیم ماچ کردو تا گەراجیش پێکەوە بووین و لەودیو جامی پاسەکەوە جارجار چاوی خۆی دەسڕی، کە پاسەکە بە رێکەوت بە ناتواناییەوە دەستی هەڵبڕی و منیش بەرەو هەولێر گەڕامەوە.

-١٠-

زۆربەهێمنی دەدوا، لەو کاتەدا چاوی لەبەر گلۆپەکە بریسکەیەکی لێ هەڵسا، نازانم ئەوبریسکەیە چیە، ڕەنگە وەك خەنجەرێکی تیژ جەرگی دەبڕی‌و دانی بەخۆیشیدا دەگرت و لەززەتیشی لە ئازارەکەی وەردەگرت، نازانم ئەمە خەیاڵەو هیچی تر، رەنگە زۆر شتی لەوە گەورەتر بێ.
بەردەوام بووەوە:

–چوار مانگ تێ پەڕی رۆژێکیان تەلەفۆنی بۆ کردم و پێی وتم، کە لە ماڵەوە، بەتایبەتی باوکی زۆر ڕووی خۆی نادات و بە چاوێکی سووکیشەوە تێی دەڕوانێ، دایکیشی بە بەردەوامی وەك شەیتان لەبن گوێی دەخوێنێ و پێی دەڵێ خۆشی بێ و ترشی بێ دەبێ شوو بە کوڕی پووری بکات، باوکت هەرێی پێداون، بەزۆرەملێنا، بەڵام ئەگەر شوو بەو نەکات ئیتر شووکردن نییەو دەبێ سەری سپی بهۆنێتەوە، باسی دەکرد کەچۆن زاڵمانە دەگەڵی دا دەجوولێنەوە،جارانی لەکوێ و ئێستاش لەکوێ، نەك ماڵەوەیان هەتا خزم و کەسەکانیشیان کە دێنە سەردانیان لۆمەی دەکەن‌و سەرکۆنەیان کردووە.)

من یەکسەر قسەکەیم پێبڕی وتم:

(– ئێ باشە بۆنەت دەناردە خوازبێنی ، بزانی دەڵێن چی؟)

نەختێك بێ دەنگ بوو، ئینجا وتی:

(– سێ کەڕەت، هەر دوای پێنج شەش مانگ جارێك دەمناردە خوازبێنی، تەنانەت ئەو ئامۆزایەم وابێزار کردبوو، ئەوەندی ڕێگای سلێمانی پێ بکوتمەوە، خەریك بوو خۆم بکوژم و لە خۆشەویستی و دنیاش چاوپۆشی بکەم، چەند جارێکیان بیرم لەخۆکوشتن کردەوە، جارێکیان (١٠) حەبم پێکەوە خواردو بەپەلە گەیاندمیانە خەستەخانەو چاك بوومەوەو نەمردم.)

لێم پرسی:

(– باشە بۆ ڕازی نەبوون؟)

(– چووزانم، هەر شتێکیان دەدۆزیەوە دواجار باوکی وتبووی قبووڵ ناکەم جارێکی دی بێنەوە، تێ ناگەن چییە؟!ناڵێین: نەء نەء، وەڵڵاهی بیدەم بە سەگ نایدەم بەو..

وەکو دەڵێن" ئەو کۆشکەی لە خەیاڵی خۆمدا بنیاتم نابوو، هەموو بەسەر یەکدا ڕووخاو ژیانم لەبەرچاو بوو بەشتێکی زۆر ناچیز.. بیرم کردەوە، خۆم بکوژم، دوایی پەشیمان بوومەوە، ئەمەم بەراکردن لە واقع زانی و بە چارەسەرکردنم نەزانی، لەبەرئەوە بڕیارمدا دەبێ بۆ ئەم بیرکردنەوەیەم پاڵی پێوە دەنام نەشمیل بوو، چونکە باوەڕی زۆرم پێ هەبوو. ساڵێك هیچ هەواڵیم نەزانی، سەرقاڵی قوتابخانە وشتی تر تارادەیەك بیری ئاڵۆز کرد بوو، ڕۆژێکیان هەر بەرێکەوت (دڵشاد)م لێرە لە هەولێر بینییەوەو پێی ڕاگەیاندم، کە نەشمیل شووی کردووەو لە سلێمانی خۆی و مێردەکەی

بینیوەو قسەی لەگەڵ کردوون، کە ئەو هەواڵەی پێراگەیاندم، وەك ئەوە وابوو هەواڵی مەرگی خۆم پێ ڕابگەیێنێ، لە خەفەتان سێ شەو وسێ ڕۆژان تامی زادم نەکرد، کار لە کار ترازابوو، هەر چۆنێك بوو خۆشەویستییەکەی ڕێگای ئەوەی پێ نەدام شتێکی وابکەم، کە ژیانی لێ تێك بدەم، وەکو دەڵێن حەواڵەی خوام کرد، دوای دوو ساڵ بینیمەوە، بەڵام چۆن بینینەوەیەك ، نیوەڕۆ بوو، لەسەر نان خواردنێ بووم یەکێ لەمامۆستاکانی قوتابخانەکەمان لەگەڵ نەشمیل وەژووریێ کەوتن، تومەز نەشمیل چوو بووە ئەو قوتابخانەیەی دەرسم تیا دەوتەوەو پرسیاری منی کرد بوو، مامۆستایەکی برادەریشم هێنابووی بۆ ماڵەوە، نەمشیل نەشمیلی جاران، ڕەنگ زەردو لاواز و روویەکی خەم لێ نیشتوو، دوای ئەوەی مامۆستایەکە ڕۆیشت، نەشمیل ڕێكو ڕەوان بۆی باس کردم، کە رایکردووەو لەو ژینە دۆزەخیەی خۆی قورتار کردووە، بەوەی کە مێردەکەی بە ژەهر کوشتووەو پەنای بۆ من هێناوە).

تۆزێ بێ دەنگ بوو:

(– پازدە ڕۆژێك ئاوا لەماڵی ئێمەدا مایەوە. .)

چاوەکانم زەق بووەوەو وتم:

(– ئەی هیچ منداڵت لەکابرا نەبوو؟!)

(– نەخێر، وەك دەیوت ژیان نەبووە تێیدا بووە، مێردەکەی بەرێوەبەری کارگەیەك بووە، بەبەردەوامی شەوانە بەسەرخۆشی بۆ لای گەڕاوەتەوە بە هەموو شێوەیەك ئازاری دەروونی داوەو منداڵ نەبوونەکەیانی بە گوناهی ئەو زانیوە و زۆر شتی دی باس دەکرد، یان هەتا باسی ئەوەی

دەکـرد، کەچـەند جارێـك تائێسـتا سـەیری ئـەلبوومی وێنـەکانی کـۆلیجی کردووەو سەری لەقاندۆتەوەو تەنانەت باسی منیشی کردبـوو وپێـی وتبـوو: (کوڕێکی هەولێریتان لەگەڵ بووە، ناوی دلێر بووە، کوڕێکی چۆنە. ! !).

وەك پـێم وتـی پـازدە ڕۆژێـك لـەماڵی ئێمـەدا مایـەوە، نـازانم چۆن لـەچ ڕێگایەکەوە بەخۆیشم نازانم، هەر ئەوەندە دەزانم بەیانییـەکیان زوو پـۆلیس وەژوورەکەوتن و منو نەشمیل گیراین لەبەردەم دادگادا، وەك پێشتر لەگـەڵ نەشمیل ڕێکەوتبووین، تاوانەکەی ئـەوم خسـتە ئەسـتۆی خـۆمو وتم: ئـەوبێ ئاگایەو من چوونە سەرمداوەو رقم لەکابرا بوو، چونکە دڵدارەکەمی لێـزەوت کردم، تۆڵەی خۆم لێکردەوەو نەشمیلم لەگەڵ خۆم هێنایەوە بۆ هەولێر، من بوومــە پیــاوکوژو تاوانبــارو دادگــا   فــەرمانی دە ســاڵ بەنــدکردنی بــۆ بڕاندمەوە..)

وتم:

– ئاخر ، ئەدی ئەو؟

– لە هەوەڵی بەندکردنەوەکەمـەوە، دووجـاران هـات سـەری لێدام و زۆر شەرمەزاری خۆی دەربڕیو دەیویست تاوانەکەی خۆی ئاشکرا بکات، بەڵام من ساردم دەکردەوەو نەمدەهێشـت و پـێم دەوت گـەر ئـەوە بکـا منـیش خـۆم دەکـوژم، دوای ئـەوە نەمبینیـەوەو ئێسـتا نـازانم مـاوە، مردووە؟! لە چ سووچێکی دنیادا دەژی؟! لەگەڵ ئەوەشـدا بەختـەوەرم ودەزانم زۆر لەوە زیاتر دەهێنێ. .)

١٩٨٧/١٢/١٥

- دکتۆر هیمداد حسین بەکر
- لە ساڵی ١٩٦٤ لە هەولێر لە دایک بووە.
- لە ساڵی ١٩٩٥ ماستەری بە ناونیشانی(رۆڵی گۆڤاری هیوا لە پێشخستنی هونەرەکانی ئەدەبی کوردیدا) لە کۆلێژی ئاداب/ زانکۆی سەلاحەدین وەرگرتووە.
- لە ساڵی ٢٠٠١ دکتۆرای بە ناونیشانی (رۆژنامەنووسیی کوردی سەردەمی کۆماری دیموکراتی کوردستان ١٩٤٢-١٩٤٧) لە کۆلێژی زمان/ زانکۆی سلێمانی وەرگرتووە.
- ئێستا پرۆفیسۆرە لە بەشی کوردی /کۆلێژی پەروەردە / زانکۆی سەلاحەدین/ هەولێر.
- ٤٠ کتێبی چاپکراوی هەیە.
- سکرتێری رۆشنبیری یەکێتیی نووسەرانی کوردە.